TWEEDE JAAR, N°. 311. 1838. WOENSDAG, 14 NOVEMBER.

DE AVONDBODE,

ABONNEMENT aan het Bureau van het Blad, *Warmoesstraat*, N°. 203, bij alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.

Brieven, Gelden, enz., moeten *franco* worden ingezonden.

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

PRIJZEN voor 3 maanden,
te *Amsterdam*........ f 7.—
en *Buitensteden* franco........ " 8.—

Advertentiën.
Zeven regels of minder........ f 1.75.
Elken regel meer........ " 25.
Zegel voor elke advertentie en herhaling........ " 35.

voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.

DE AFSCHAFFING VAN DEN SLAVENHANDEL.

De Christelijke godsdienst heeft eene groote weldaad aan het menschelijk geslacht bewezen, door het afschaffen en vernietigen van de slavernij der oude wereld, welker aanzijn voor de wijsbegeerte van vroeger eeuwen niets afschuwelijks had. Het in stand houden en wettigen der slavernij van twee werelddeelen in onzen tijd mag derhalve als een bewijs van de ontaarding en verbastering dier godsdienst aangevoerd worden; te meer daar het was door haren banvloek, dat de vreedzame bewoners van Amerika aan den onverzadelijken gouddorst van dat volk werden prijs gegeven, hetwelk zich bij voorkeur het allerchristelijkste noemde, en het ook diezelfde banvloek was, welke de eindelooze gruwelen uitlokte, die de uitgestrekte landen van het ongelukkig Afrika sedert bevlekte, en drenkte met het bloed zijner rampzalige inwoners.

Nimmer hebben de heidensche volkeren zich aan zoo vele misdaden tegen de menschheid schuldig gemaakt, als de Christelijke volkeren van later dagen bedreven hebben tegen de ongelukkige negers, die zij aan den vaderlandschen bodem ontrukten, om het pas ontvolkte Amerika met hun zweet, met hunne tranen en met hun bloed te besproeijen. Behalve dat de slavernij in vroeger eeuwen niet, zoo als thans, door godsdienst en zeden verboden en afgekeurd was, ontbrak het daarenboven bij de oudere volken meestal niet aan wetten, door welke de onbepaalde willekeur der meesters met opzigt tot hunne slaven werd beperkt en gewijzigd; terwijl zij daarenboven niet zelden in het getal der burgers konden opgenomen worden. (1)

De negers daarentegen, die eenmaal in de slavernij der Europesche volken waren vervallen, hadden, als ware het, alle aanspraak op menschelijkheid verbeurd. Aan de onverzadelijkste gierigheid en hebzucht hunner meesters ter prooi gegeven, beschouwde men hen slechts als lastdieren, over welke de planter naar willekeur kon beschikken. Onder de brandende hitte der keerkringen, bij veelal ontoereikend en slecht voedsel, door zweepslagen tot eenen overmatigen arbeid gedreven, bezweek jaarlijks een aanzienlijk gedeelte van deze zwarte bevolking, en dat wel onder eene hemelstreek, onder welke het menschelijk geslacht, in het verloop van eene eeuw, ten minste ééne generatie meer telt, dan in ons vaderland. (2)

Men zoude evenwel in eene groote dwaling vervallen, indien men de aanleidende oorzaak tot de afschaffing van den slavenhandel in het medelijden met de rampen der ongelukkige Afrikanen wilde zoeken, of aan het betoog van de Christelijke godsdienst en den invloed der wijsbegeerte wilde toeschrijven. De afschaffing van dien verfoeijelijken handel was veelmeer het gevolg van een hoog staatkundig belang, de vrees, namelijk, voor den ondergang der West-Indische volkplantingen.

De aanvoer van negers uit Afrika had in de 18de eeuw, volgens sommigen, een getal van 15 millioen, volgens anderen jaarlijks 70,000, en bijgevolg 70 millioen bedragen. Maar ook indien wij ons slechts tot het eerste getal bepalen, dan blijkt reeds, dat men, om 15 millioen te kunnen aanvoeren, ten minste 30 millioen negers heeft moeten uitvoeren uit Afrika. De opeenstapeling van een groot getal slaven en een bekrompen bestek, onder eene brandende hemelstreek, bij het slechte voedsel, dat hun gereikt werd, en de treurige gemoedsgesteldheid, waarin zij verkeerden, waren oorzaak, dat zeer velen op de reis overleden, of zich het leven benamen, zoodat naauwelijks de helft der lading de plaats van hare bestemming bereikte: ongerekend zelfs het getal dergenen, welke bij onverhoopt lange reizen, wegens gebrek aan levensmiddelen, over boord geworpen werden. Hierbij kwam nog, dat niet zelden een duizendtal menschen moesten worden opgeofferd, om eenige honderden slaven magtig te worden; dewijl zij, die hunne vrijheid bedreigd zagen, eenen wanhopigen tegenstand boden, of zich in holen en bosschen verborgen, alwaar zij dikwerf eene prooi der verscheurende dieren werden.

De ongemeene vermindering, welke de Afrikaansche bevolking, ten gevolge van al deze gruwelen, had ondergaan, deed den prijs der negers van jaar tot jaar stijgen; en daar de vraag naar slaven gelijktijdig met, en ten gevolge van de uitbreiding des kolonialen landbouws, sterk toenam, scheen het oogenblik niet meer zeer verwijderd, waarop deze handel, door gebrek aan voorwerpen, grootelijks afnemen, en eindelijk geheel vervallen zoude. Maar in dat geval was de ondergang der koloniën onvermijdelijk, dewijl ook deze tweede bevolking van Amerika, door de groote sterfte der negers, spoedig aanzienlijk moest afnemen, en eindelijk, even als de eerste, geheel te niet gaan (3).

De Deensche en Engelsche Regeringen lieten het zich derhalve bijzonder aangelegen zijn, om de vermenigvuldiging van de Amerikaansche negersoort, door de invoering eener strengere policie en een beter beheer op de plantagiën, te verzekeren, ten einde daardoor eenen vasten, van den aanvoer van nieuwe negers onafhankelijken, grondslag voor de voortdurende bebouwing der koloniën te verkrijgen.

Deze voor de negers gunstige bepalingen, vooral die, waarbij de zwangere en zoogende vrouwen van den arbeid ontheven werden, gepaard met den verhoogden prijs der slaven, waardoor de planter eenigzins schadeloos werd gesteld voor de verliezen, welke hem het gemis van dien arbeid, en het onderhoud der kleine kinderen veroorzaakten, deden de zwarte bevolking der Engelsche koloniën spoedig zoo aanzienlijk toenemen, dat zij van den aanvoer van vreemde negers bijna geheel onafhankelijk werden; en het was na het verkrijgen van deze gunstige uitkomsten, dat de Engelsche Regering geene pogingen spaarde, en zelfs geene opofferingen onbeproefd liet, om de geheele afschaffing van den slavenhandel te verzekeren.

Het valt overigens niet te ontkennen, dat Engeland, door de afschaffing van den slavenhandel, ook nog bovendien directe commerciële voordeelen beöogde. Want, naardien de overige volken, bij het beheer hunner West-Indische volkplantingen, niet hetzelfde vooruitzigt aan den dag hadden gelegd, als de Engelschen en de Deenen, en bij gevolg niet van den vernieuwden aanvoer van negers onafhankelijk waren, kon het niet missen, of die afschaffing moest, bij eenen verhoogden bloei der Engelsche volkplantingen, het verval der vreemde na zich slepen.

De afschaffing van den slavenhandel was echter slechts de voorlooper van eenen nog veel belangrijker maatregel, namelijk, die van de emancipatie der negers. Om deze te kunnen bewerkstelligen, was het echter volstrekt noodzakelijk, dat de invoer van vreemde negers uit Afrika eerst gedurende eenige jaren had opgehouden, dewijl slechts de in Amerika geboren en opgevoede neger in het algemeen geschikt kan geacht worden, om in de voordeelen van onzen maatschappelijken toestand te deelen.

De inzigten, welke het Engelsche Ministerie bij dezen laatsten maatregel bestuurd hebben, en de gevolgen, welke daaruit voor den kolonialen handel kunnen geboren worden, zullen het onderwerp van een volgend artikel uitmaken.

(1) De Romeinsche wetgeving bevatte vele gunstige bepalingen omtrent de slaven, en bij de Romeinsche schrijvers, onder anderen bij Cato, ontmoet men ook menigvuldige bewijzen van de goede behandeling, welke aan dezelve ten deel viel.

(2) Het werk van den generaal J. van den Bosch, *Nederlandsche bezittingen in Azia, Amerika en Afrika*, II. deel, bladz. 280 en volgende, bevat belangrijke bijzonderheden, zoowel over dit onderwerp, als over de vele gruwelen, tot welke de verfoeijelijke slavenhandel weleer aanleiding gaf.

(3) Zoo hadden de Spanjaarden, in vroeger dagen, de bebouwing van het schoone eiland St. Domingo geheel moeten opgeven, nadat de oorspronkelijke inwoners, even als de later van elders aangevoerde Amerikaansche slaven, tot den laatsten man onder den dwangarbeid waren bezweken.

NEDERLAND.

AMSTERDAM 13 Nov. Men meldt ons uit Stuttgardt, dat Z. K. H. de Erfprins van Oranje, op den avond van den dag zijner aankomst, vergezeld van Hoogstdeszelfs doorluchtige verloofde, H. K. H. Prinses Sophia, de voorstelling in den Schouwburg aldaar heeft bijgewoond, bij welke gelegenheid het vorstelijk paar, met de luidste toejuichingen, door alle aanwezenden, werd begroet; H. K. H. de Prinses moet daardoor zeer aangedaan geweest zijn.

Ook Z. D. H. de hertog Bernhard van Saxen-Weimar bevond zich dien avond in den Schouwburg.

— Op het berigt van eenen gisteren avond, naar men wil, uit Keulen alhier aangekomen koerier, verspreidt zich in deze hoofdstad het gerucht, dat, ten gevolge van nieuwe oproerige tooneelen, Keulen in staat van beleg zoude gesteld zijn. Wij deelen dit gerucht mede voor hetgeen het is, zonder voor de naauwkeurigheid van hetzelve in het minst te kunnen instaan.

— Den 30 Oct. jl. is de hooggeleerde heer P. O. C. Vorsselman de Heer, math. mag. et philos. natur. doct. en hoogleeraar in de wis- en natuurkunde en in de bespiegelende wijsbegeerte aan het Athenaeum te Deventer, op voordragt van de faculteit der letteren en wijsbegeerte, door den academischen Senaat te Utrecht, *honoris causa*, bevorderd tot philosophiae theoreticae magister et litterarum humaniorum doctor.

— Bij koninklijk besluit is bepaald, dat voor de gepensioneerden ten laste van het algemeen burgerlijk pensioen-fonds, de weduwen van ambtenaren of hunne regt verkregen hebbenden, welke pensioen genieten uit het weduwenfonds der ambtenaren en geëmploijeerden, tot het algemeen bestuur behoorende, de weduwen van militairen of hunne regt verkregen hebbenden, welke pensioen genieten uit de weduwenfondsen, onder het beheer van de departementen van oorlog en marine, en de ridders der militaire Willems-orde, voor zoo veel betreft hunne verhoogde ridder-soldijen, voortaan de attestatiën *de vita* en quitantiën, welke ter bekoming van betaling hunner pensioenen of gagementen en riddersoldijen telkens moeten worden overgelegd, voor zoo veel hun jaarlijksch bedrag de som van ƒ 130 niet te boven gaat, ongezegeld mogen worden opgemaakt en ingediend.

— Aan nader bij ons ontvangen *Javasche Couranten*, die tot den 1 Aug. loopen, ontleenen wij nog het volgende:

Door Z. Exc. den gouverneur-generaal zijn de volgende dispositiën genomen, als: honorabel ontslagen: de resident van Samarang, H. S. van Son; benoemd: tot resident van Samarang, G. L. Baud, thans resident van Kediri; tot resident van Kediri, H. S. van Son, laatstelijk resident van Samarang; tot resident van Rembang, E. Francis, laatst resident van Sumatra's westkust, thans buiten activiteit; tot resident van Ternate, D. F. Helbach, thans waarnemend inspecteur van Financiën, en zulks ter vervanging van den resident A. J. van Olpen, aan wien verlof naar Java en vervolgens naar Nederland is verleend; tot pakhuismeester te Banda, D. J. Hartman, laatstelijk secretaris der residentie Kediri, thans op wachtgeld, en zulks in plaats van den pakhuismeester D. H. Peeters, aan wien verlof naar Nederland is toegestaan; tot waarnemend tweeden commies bij de directie der middelen en domeinen (afdeeling inkomende en uitgaande regten) J. Jurrjens, thans klerk bij den hoofd-ingenieur van den waterstaat en 's lands gebouwen; tot derden commies bij genoemde directie, D. C. Noordziek, thans klerk bij die directie; tot thesaurier der commissie tot ondersteuning van behoeftige Christenen in de Bataviasche afdeeling, J. A. Hoofsteeder, eerste commies op het residentie-kantoor te Batavia, en zulks ter vervanging van den, op deszelfs verzoek, eervol ontslagen thesaurier dier commissie, W. R. van Hoëvell, Theol. Dr. Bij de landelijk inkomsten en cultures: tot controleur der 1ste klasse, de controleur der 2de klasse, J. W. Kloprogge; tot kontroleur der 3de klasse, de surnumerair ambtenaar der 2de klasse, J. F. Schultze; tot surnumerair ambtenaar, F. Launij; voorts is aan den heer J. van Slingerlandt, op het daartoe door hem gedaan verzoek, een eervol ontslag verleend als lid der directie van het fonds der verhoogde pensioenen van de officieren der landmagt in Nederlandsch Indië, onder dankbetuiging voor de, door hem, in die betrekking bewezene diensten.

S' GRAVENHAGE 12 Nov. Woensdag avond barstte bij de proefneming voor de tweede maal eene kuip, waarin zich 2,000 emmers water bevonden, bestemd voor de verlichting met draagbaar gaz, ten huize van den heer Smeets, in het Zuid-Hollandsche koffijhuis alhier. Ongelukken hebben hierbij geene plaats gehad, dan dat een jongeling, die zich het digtste bij den zoogenaamden vergaarbak bevond, door het water overstelpt, geheel bewusteloos uit hetzelve werd gehaald.

— Naar wij vernemen, keert Z. K. H. de erfprins van Oranje in het begin der volgende maand uit Stuttgard in deze residentie terug.

BRUSSEL 12 Nov. De openbare aandacht is hier geheel gevestigd op de redevoering, welke morgen, bij de opening der Vertegenwoordigende Kamers, door Vorst Leopold zal uitgesproken worden. De dagbladen van verschillende kleur geven zich veel moeite, om nu reeds bij voorraad de gemoederen in beweging te brengen. De *Belge*, onder anderen, een dagblad, hetwelk zich steeds door deszelfs revolutionnaire taal onderscheidt, wil, dat de afgevaardigden al dadelijk eene verklaring zullen doen, strekkende, om door

MENGELWERK.

DE ASSURANTIE VAN HUISSELIJK GELUK.

Onlangs was een der meest bekende Parijsche beurs-speculanten in eene mijmering verdiept: hij zocht, namelijk, eene nieuwe en goede speculatie, dat tegenwoordig nog al moeijelijk valt, want dit terrein is reeds in alle rigtingen ontgonnen en doorwroet. Alleen op zijne canapé, met het hoofd achterover op een kussen liggende, en de oogen op de zoldering gevestigd, doorliep zijne verbeelding het uitgebreide rijk der droomen, om een' dier bedriegelijke lokazen te ontdekken, welke den listigen fortuinzoekers tot vruchtbare velden strekken, waarin het zaad van een denkbeeldig kapitaal, door eerlijke aandeelhebbers verschaft, welig ontkiemt.

Een knecht diende den heer LORIMOND aan; waarop onze speculant, eenen man van omtrent vijftig jaren, lang, mager, deftig, met grijze haren en netjes gekleed, zag binnentreden. De heer LORIMOND zette statig zijnen stok aan den hoek van den schoorsteen neder, en zijnen hoed op een' *gueridon*; vervolgens nam hij even statig eenen stoel, en na uit eene snuifdoos, met een vrouweportret versierd, een snuifje te hebben genomen, begon hij de reden van zijn bezoek open te leggen.

« Mijnheer, » sprak hij, « gij kent mij: ik ben LORIMOND, kapitalist. Gij hebt mij de eer aangedaan mij te schrijven, ten opzigte eener door u ontworpen onderneming, en mij voorgesteld deelhebber te worden in eene maatschappij, tot ontginning van mijnen opgerigt. »

« Inderdaad, ik herinner mij zeer wel deze omstandigheid.... »

« De mijnen zijn thans zeer in de algemeene opinie gedaald, want men heeft daarvan een schandelijk misbruik gemaakt. Desniettemin zal ik volgaarne een zestal aandeelen daarin nemen, alleen om u te verpligten. Maar dit is geenszins de reden van mijne komst. Op mijne beurt heb ik u eene zaak voor te stellen, nog geheel nieuw, en die groote winsten moet opleveren; eene speculatie, waarvan het welgelukken vooraf wordt verzekerd, door den bijval, dien zij thans te *Londen* ontmoet. Kunt gij mij een uur audientie verleenen, want ik moet noodwendig in eenige bijzonderheden treden? »

De speculant wierp eenen blik op de pendule en beantwoordde dit verzoek toestemmend.

« Ik zal trachten kort te zijn, » vervolgde de heer LORIMOND: « Twintig jaren geleden, — ik was toen twee-en-dertig jaar oud, — verliet ik *Parijs*, om mij in *Engeland* neder te zetten. (Ik moet u mijne levensgeschiedenis verhalen, mijnheer; want de geheele zaak ligt hierin opgesloten.) In het jaar 1818 derhalve, begaf ik mij naar *Londen*, om fortuin te maken; ik werkte met ijver, en had eenige bekwaamheid, zoodat ik mij binnen weinige jaren aan het hoofd van een vrij aanzienlijk handelshuis zag geplaatst. Mijne zaken waren in zeer goeden staat; ik was rijk en derhalve geacht: evenwel ontbrak nog iets aan mijn geluk. De ongehuwde staat veroorzaakte mij eene verveling, die dreigde in *spleen* te zullen ontaarden; ik zag met ongerustheid eenen ouderdom in het verschiet, dien ik eenzaam of aan roofzieke bloedverwanten ter prooi, zou moeten doorbrengen. Ik droomde van eene aanminnige en zachte levensgezellin. Die droom zou niet gevaarlijk geweest zijn, zoo ik eene vrouw van eenen voor mij geschikten leeftijd had gezocht; maar ongelukkig geraakte ik verliefd op een jong meisje, van eene ongewone schoonheid, en drie jaren geleden huwde ik LUCY HASWELD, die naauwelijks in haar negentiende jaar was getreden. »

« Dit was voorwaar eene groote onvoorzigtigheid. De honigzoete dagen van den aanvang des huwelijks gingen met rasheid voorbij, en de bittere kelk bleef over. Ik bespeurde weldra, tot mijn groot verdriet, dat LUCY zeer coquet was, dat zij mij oud vond en het gezelschap der jonge lieden de voorkeur gaf; ja, dat zij naar de complimenten van menigeen hunner met welbehagen luisterde. Bittere zorgen hadden thans mijne eenzaamheid vervangen; voor *spleen* was ik bevrijd, maar andere kwellingen benevelden den gezigteinder van mijn leven. Ik moest mij met geduld wapenen, want ik wist niet, hoedanig de rampen af te wenden, die mijn hoofd bedreigden. Dit alles komt u gewis voor, niets gemeens met eene speculatie te hebben, en gij denkt na, hoe of het maatschappelijk fonds in dit verhaal plaats zal vinden. Een oogenblik. Onder de personen, die mijnen gezelligen kring uitmaakten, bevond zich een achtenswaardig koopman van mijne jaren, even als ik, met eene jonge, bekoorlijke en coquette vrouw gehuwd. De overeenkomst van lotgevallen was oorzaak, dat wij elkander dikwijls zagen, en eens stortte ik mijn leed uit in den boezem van mijnen nieuwen vriend. »

« Gij zijt bevreesd, » sprak lagchende de heer WILKINSON; « dit verwondert mij niet, ik ben ook zoo geweest, maar nu ben ik geheel gerust. »

« Inderdaad? »

« Ik verzeker het u, ik vrees niets; ik ben zeker van mijne zaak. »

« Wat zijt gij gelukkig! »

« Wilt gij in mijn geluk deelen? »

« De helft van mijn vermogen zoude ik daarvoor over hebben. »

« Dat zal u zoo duur niet te staan komen. »

« Spreek, bid ik u! Welk middel.... »

« Een zeer eenvoudig: laat u verzekeren. »

« Verzekeren! en waartegen? »

« Tegen hetgeen gij vreest. »

« Komaan! gij spot met mij. »

« Ik spreek in vollen ernst, en gij kunt mij op mijn woord gelooven; ik zelf heb mij laten verzekeren. Tot dus verre had men de huizen, de meubelen, den oogst geassureerd; de fortuin was boven alle slagen van het noodlot verheven. Dit was niet genoeg. Er bestaat een gevaarlijker en verderfelijker geesel dan hagel, brand en overstrooming; er is eene zaak van meer belang, dan de fortuin, namelijk het huisselijk geluk. Om dit voor een' geringen prijs te verzekeren, heeft zich eene assurantie-compagnie gevestigd, en het staat aan u, om van de door haar aangeboden voordeelen gebruik te maken. »

« Gij verbaast mij! nog nimmer had ik van deze zoo menschlievende maatschappij hooren gewagen. »

« Dat komt, omdat het niet eene dier ondernemingen is, welke rondgebazuind worden, en met hunne prospectussen in groote letters de kolommen der dagbladen vullen. Deze compagnie heeft zich in stilte gevormd; zij neemt de grootste omzigtigheid in acht, en door de bemiddeling van bescheiden agenten worden geenszins de deelnemers in het openbaar uitgelokt, maar een voor een en zonder gerucht opgezocht; men is zeer goed onderrigt, aan welke deuren men moet kloppen, en het is zonderling, dat gij het bezoek van een' dier makelaars nog niet hebt ontvangen. Maar zoo gij in de weldaad dezer instelling wilt deelen, hebt gij mij slechts naar het bureau der compagnie te volgen. »

alle middelen de aanneming der 24 artikelen, en daaruit voortspruitende verbrokkeling van het Belgische grondgebied, te voorkomen. Opmerkenswaardig is het echter, dat de *Indépendant*, welk dagblad gezegd wordt onder den invloed der Brusselsche gezagvoerders te staan, in een uitvoerig artikel, tracht aan te toonen, dat de Belgische kamers zich door geene hartstogtelijke inblazingen zullen laten verleiden, om den geregelden gang van het bewind te belemmeren, maar integendeel door gematigdheid en voorzigtigheid alles aanwenden, om eene wenschelijke rust en kalmte te blijven handhaven. Sommigen willen hieruit opmaken, dat de Belgische regering ongaarne eenige stappen van den kant der vertegenwoordiging zoude zien, waarvan de strekking zou moeten zijn, om tegen eene onbepaalde uitvoering der 24 artikelen te protesteren. — Intusschen meldt een particuliere brief uit Brussel, dat er aldaar eene bedenkelijke gisting bestaat, en, dat de bezetting aanzienlijke versterking ontvangen heeft, ten einde alle storenis der rust krachtdadig te kunnen beteugelen. Desniettemin schijnt men aldaar niet zonder ongerustheid te zijn, omtrent de vernieuwing van tooneelen van wanorde.

Dezen morgen ten 4 ure is alhier van Parijs aangekomen de kabinets-koerier Vernet. Naar men wil, zullen de dépêches, welke bij deze gelegenheid zijn overgebragt, niet zonder invloed blijven op de zamenstelling van de openings-rede.

ANTWERPEN 12 Nov. Naar men wil, zal het hoofdkwartier der 2de militaire divisie in deze stad gevestigd worden, zoodat de bezetting tot 7 à 8,000 man zal gebragt worden.

DUITSCHLAND.

BERLIJN 9 Nov. Door de directie van den Berlijner Potsdammer spoorweg is openlijk bekend gemaakt, dat het getal personen, welke van den 22 Sept. tot den 28 Oct. langs den spoorweg tusschen Zehlendorf en Potsdam zijn gereisd, 28153 bedraagt, en langs dien tusschen Berlijn en Potsdam, van den 30 Oct. tot den 5 dezer, 12399.

Part. Corresp. FRANKFORT 10 Nov. In het begin dezer maand overleed in Brunswijk de Oostenrijksche gezant, de heer von Hrudy-Gelein, die vroeger in Kassel resideerde, doch sedert het uitbreken der laatste onlusten aldaar, in Brunswijk woonde. Door zijne menschlievende nederigheid, had hij vele vrienden verworven.

Naar men wil, zal de Pruissische Regering nogmaals beproeven, de bestaande oneensgezindheid met Rome door goedheid uit den weg te ruimen, doch wanneer de Pausselijke Stoel niet gezind is toe te geven, krachtdadig ten opzigte der weêrspannige katholijke geestelijken handelen. Ligtelijk kan het tot het uiterste komen, en het plan om eene Duitsche katholijke kerk daar te stellen ten uitvoer worden gebragt.

De Bondsvergadering heeft eergisteren geene zitting gehouden; de aanstaande vergadering moet nog eerst aangezegd worden.

Naar men verneemt, zal de landgraaf van Hessen-Homburg zich eerlang naar Luxemburg begeven, echter niet om bijzondere gebeurtenissen voor te bereiden, maar om, als naar gewoonte, aldaar een gedeelte van den winter door te brengen.

Het berigt van zekeren Frankforter Correspondent, aan een Amsterdamsch blad, dat de Bondsvergadering op een antwoord der Conferencie te Londen wachtte, voor en aleer hare feriën zouden beginnen, is geheel uit de lucht gegrepen. De Bondsvergadering wacht den uitslag der verwikkelingen van de Hollandsch-Belgische questie rustig af, en slechts de Hanoversche aangelegenheden oefenen eenigen invloed op de feriën der Bondsvergadering uit. Ik geloof intusschen, dat zij nog in deze maand eenen aanvang zullen nemen, want de graaf van Münch-Bellinghausen wenscht spoedig naar Weenen te kunnen vertrekken. De graaf von Grünen, gezant van Z. M. den Koning der Nederlanden, zal nog eenigen tijd op zijn landgoed in den Rijngau doorbrengen.

Omtrent de terugkomst te Frankfort van den Koninklijk Nederlandschen zaakgelastigde, den heer von Scherff, uit Berlijn, verneemt men nog niets; zijne betrekking alhier wordt door den heer Ruhr, secretaris van legatie, vervuld.

Het ongunstige weder, dat wij alhier hebben, werkt hoogst nadeelig op den arbeid aan den Taunus spoorweg. Het Frankforter Journal van heden bevat weder een voor denzelven hoogst gunstig artikel, doch vindt geen geloof meer, daar de ondernemer van dat dagblad zelf in Taunus spoorweg-actiën speculeert, en dezelve, naar men wil, tot hoogen prijs heeft gekocht.

In de nabijheid van Hanau zal den 4 Febr. 1839 eene inrigting voor technisch onderwijs worden geopend, welke door Dr. Oppenheim aldaar is gevestigd.

Volgens berigt uit Weenen, zal de Keiz. Oostenrijksche minister, graaf Colowrat, den tijd van zijn verlof in Italië doorbrengen. De tractementen der kapiteins en majoors bij het Oostenrijksche leger zullen verhoogd, de dienstlijd der Duitsche Oostenrijksche soldaten tot op 10 jaren, en die der Italiaansche tot op 8 jaren verminderd worden.

FRANKRIJK.

PARIJS 11 Nov. Het *Journal des Débats* deelt eenen brief uit St. Petersburg mede, waarin gemeld wordt, dat de prins Maximiliaan van Leuchtenberg aldaar den 27 der vorige maand verwacht werd, en dat deszelfs huwelijk met H. K. H. de groot-vorstin Maria stellig besloten schijnt.

— Reschid-Pacha, Turksch ambassadeur te Londen, die eenige dagen te Brussel vertoefd heeft, wordt eerstdaags in deze hoofdstad verwacht. Een ongeval aan zijn rijtuig schijnt zijne reis vertraagd te hebben.

— Naar men verneemt, zijn er gisteren aan het Ministerie van Buitenlandsche zaken zeer belangrijke dépêches uit Rome ontvangen, welke men in verband wil brengen met de ontruiming van Ancona, waarvan in de laatste dagen veel gesproken is.

— HH. KK. HH. de Prins en Prinses van Wurtemberg zijn thans naar Italië op weg, om er den winter door te brengen; men zegt, dat de gezondheidstoestand der Prinses, herstelling vorderende, de voorname reden dezer reis is.

SPANJE.

MADRID 3 Nov. De gewone *Madridsche Corresp.* bevat het volgende:

In de *Gaceta de Madrid* leest men: De algemeene rust is dezen nacht in de hoofdstad gestoord. Ten gevolge eener revolutionaire proclamatie, schoolden verschillende volksgroepen bijeen, die schreeuwende langs de straten liepen en geweerschoten losten. Het gouvernement heeft dadelijk alle vereischte maatregelen genomen; de kapitein generaal heeft onmiddellijk de troepen van het garnizoen en de nationale garde onder de wapens laten brengen, om de orde en rust te handhaven; de hoofdstad is in staat van beleg gesteld; te middernacht was de rust echter hersteld.

— De kapitein-generaal heeft het volgende besluit uitgevaardigd:

Art. 1. Van af de afkondiging van dit mijn besluit, zijn alle bijeenkomsten of vereenigingen, welke het ook zijn mogen, behalve die van de gewapende magt om de rust te bewaren, verboden.

Art. 2. Diegenen, welke tegen dit besluit handelen, zullen onmiddellijk voor den krijgsraad geroepen en door denzelven gevonnisd worden.

— Volgens brieven van Valencia, blijven de poorten van die stad voor als nog gesloten, terwijl er voortdurend arrestatiën geschieden; intusschen hebben aldaar geene nieuwe onlusten plaats gehad.

— Er is een permanente krijgsraad voor Madrid benoemd.

— Volgens den *Correo Nacional*, heeft de generaal Narvaez gisteren de hoofdstad verlaten.

— De regering van Villanueva heeft toegestemd, om de achterstallige en verdere contributiën te betalen, ten einde van de aanvallen der Carlisten bevrijd te blijven. De kapitein generaal heeft zich weder op reis begeven en den weg van Solsona ingeslagen. Een Carlistisch korps, uit 2,000 man bestaande, is naar Orris, op de grenzen van Cerdagne getrokken, ten einde zich van die fortificatie, welke 300 Christino's bezet houden, meester te maken.

— Men verzekert, dat de graaf Negri en Basilio gisteren avond de Venta de la Romera, met 200 paarden, zijn doorgetrokken; men gelooft, dat zij voornemens zijn, zich naar Kastilië te begeven. Ook verhaalde men, dat de Carlisten, die te Catalayud waren binnengerukt, eene teruggaande beweging hebben gemaakt; dat een nieuw Carlistisch corps kavallerie den Ebro boven Caspe was overgetrokken, en zich naar Bujavaloz heeft begeven; en dat men daaraan het achterblijven der posten van Lerida heeft toe te schrijven.

— De Carlisten, onder bevel van Forcadell, uit 2 bataljons bestaande, zijn heden ochtend in de Vallei van Uco aangekomen, en hebben eenige detachementen naar Llosa en Chelches afgezonden. Men verspreidt het gerucht, dat zij eenen inval in Olmenara en deszelfs omstreken willen beproeven; ook zegt men, dat Cabrera Onda bezet houdt, terwijl hij Neder-Arragon heeft verlaten, omdat hij door den generaal en chef vervolgd werd.

— In den ochtend van den 29 Oct., zijn te Alicante twee aanzienlijke Carlisten gefusilleerd, waardoor de gemoederen eenigzins tot bedaren zijn gebragt. Te Murcia zijn dienzelfden dag, 5 Carlistische chefs gefusilleerd.

— Het bevestigt zich niet, dat Merino door den kolonel Hogos geslagen is; intusschen is de achterhoede van zijn leger in de omstreken van Quirtanor aangevallen, waarbij zij 6 man en eenige bagage heeft moeten achterlaten.

— Het noodige getal afgevaardigden, om de vergadering van de Cortes te kunnen openen, bevindt zich reeds alhier, en telt reeds 125 personen; terwijl de gedeputeerden uit Gallicië morgen verwacht worden. De candidaten voor het voorzitterschap van de gematigde partij zijn de heeren Isturitz, Riva, Henera en Mon; die van de oppositie zijn Arguelles en Olozaga.

NEDERLAND.

AMSTERDAM 13 Nov. Wij zijn in staat gesteld mede te deelen, eene lijst der bepaalde stations voor de inspecteuren, de hoofd-ingenieurs en verdere beambten van den waterstaat, voor de buitengewone dienst en de correspondentie langs de dijken, gedurende ijsgang en hoog opperwater op de rivieren, in den winter van 1838—1839, vastgesteld bij besluit van Z. Exc. den Minister van Binnenlandsche zaken, in dato 6 Nov. l.l.

Te Emmerik, Puckel, buitengewoon opzigter; aan den Beneden-Spijk, A. van Driel, opzigter; aan de Tolkamer te Lobith, D. Reijers, opzigter; te Pannerden, oostzijde, H. F. Fynje, ingenieur, en P. Groenen, opzigter; te Pannerden, westzijde, D. Binnendijk, opzigter; te Arnhem, A. Goekoop, inspecteur, A. Blaauw, ingenieur, en G. Hendriks, conducteur; te Elden, J. Coenraadz, opzigter; te Grebbe, A. C. P. Reede van Oudshoorn, aspirant-ingenieur; te Eck en Wiel, P. Terwindt, buitengewoon opzigter; te Wijk bij Duurstede, N. J. van der Lee, ingenieur; te Schalkwijk, P. J. de Quartel, aspirant-ingenieur; te Culenborg, R. Musquetier, ingenieur; te Vianen, A. Greve, ingenieur, en J. F. Augier, aspirant-ingenieur; te Vreeswijk, S. Tierens, hoofd-ingenieur, J. Ortt, aspirant-ingenieur, en R. G. van Milligen, opzigter; te Schoonhoven, M. G. Beijerinck, hoofd-ingenieur, F. W. Conrad, ingenieur, en A. J. Soeteman, opzigter; te Krimpen, P. Vuijck, opzigter; te Millingen, G. Straatman, buitengewoon opzigter; te Nijmegen, G. J. Dibbets, ingenieur, en A. J. de Haan, opzigter; te Lent over Nijmegen, J. H. Ferrand, hoofd-ingenieur; M. H. Conrad, ingenieur, en S. A. Fijnebuik, opzigter; te Dodewaard, W. C. Beijerinck, opzigter; te Thief, G. Hendriks, Mz., buitengewoon opzigter; te Wamel, G. Reijers, Jr., buitengewoon opzigter; te Zalt-Bommel, G. J. van Tricht, buitengewoon opzigter; te Tuijl, G. Murman, buitengewoon opzigter; te Gorinchem, D. Mentz, inspecteur, Docters van Leeuwen, en N. H. Boerrigter, ingenieurs, en J. P. K. Tollens, aspirant-ingenieur; te Hardinxveld, C. C. de Keizer, Jr., opzigter; te Asperen, P. van Regenmorter, opzigter; te Kuijk, F. van Duinhoven, buitengewoon opzigter; te Grave en aan de overzijde van de Maas, L. Rijsterborgh, ingenieur, B. Kievits en J. Hinkelman, opzigters; te Lith, J. Trugg, opzigter; te 's Hertogenbosch, F. J. W. Boon, opzigter; te Baardwijk (overlaat), G. A. de Geus, buitengewoon opzigter, en H. Terwindt, Opzigter; te Heusden, E. de Kruijff, hoofd-ingenieur, E. C. B. van Rappard, Ingenieur, en N. Kraft, opzigter; te Woudrichem, P. Vernimmen, opzigter; te Sleewijk, A. de Geus, ingenieur; te Werkendam, J. van der Reijt, opzigter; te Lijmerschen Overlaat, R. Gelsing, buitengewoon opzigter; te Westervoort, P. Hendriks, buitengewoon opzigter; te Doesburg, G. J. Osseweijer, buitengewoon opzigter; te Kanonsdijk, H. G. ter Heurne, buitengewoon opzigter; te Zutphen, H. Bauer, buitengewoon opzigter; te Deventer, J. A. van Dorth, ingenieur; te Veessen of Welsum, W. L. Hasselbach, buitengewoon opzigter; te Wijhe, B. P. G. van Diggelen, aspirant-ingenieur; te Katerveer, J. W. de Thomeze, hoofd-ingenieur, en C. Dijk, opzigter; te Kampen, H. Schram Az, opzigter.

— Men verneemt, dat, volgens een dezer dagen genomen Koninklijk besluit, de onderwijzer in de Fransche en Hoogduitsche talen, bij het Koninklijk instituut voor de Marine, te Medemblik, den heer van der V[illegible], tevens is benoemd tot school-opziener in het vijfde school-district van N[illegible] Holland, alsmede tot lid der provinciale commissie van onderwijs al[illegible], in plaats van den heer P. M. van Goens, laatstelijk uit die betre[illegible] ontslagen.

STADSNIEUWS.

De Criminele Regtbank in Holland heeft, op 12 November 1838, [ver]oordeeld: Aaltje Visser, huisvrouw van Frans Straatman, ter zake [van] diefstal, gepleegd ten huize van en jegens haren meester, tijdens zij bij [den]zelven voor loon werkzaam was, tot vier jaren confinement in een t[ucht]huis, met de kosten; Isaac Mozes Verdouer, ter zake van twee diefst[allen] bij nacht, gepleegd in bewoonde huizen, en van diefstal, gepleegd [in] eene tapperij, alwaar hij was ontvangen, tot acht jaren confinement in [een] Rasp- of Tuchthuis, na alvorens te Amsterdam op een schavot, ged[urende] een half uur te zijn tepronkgesteld, met de kosten.

De Criminele Regtbank heeft op 13 Nov. Pieter Hoogeveen vrijgesp[roken] van de beschuldiging van diefstal, door middel van inklimming, g[epleegd] in een onbewoond gebouw, staande in de aanhoorigheid eener bew[oonde] huizing, en Cornelis Zelk, schuldig verklaard aan diefstal, door mi[ddel] van overklimming, gepleegd op eene besloten plaats, gelegen in [de] aanhoorigheid eener bewoonde huizinge, en veroordeeld tot zeven j[aren] confinement in een Rasp of Tuchthuis, na alvorens op een schavot te Am[sterdam], gedurende een half uur te zijn tepronkgesteld, met de kosten van den processe.

Gisteren is in het *Hof der Nederlanden*, in de Doelenstraat alhier, [aan]gekomen en gelogeerd Baron van Zuijlen van Nievelt, komende van Arn[hem].

Wijnand Niemand en Gerrit Drieling, Schutters-Plaatsvervangers bij [de] 3de afd. mob. Noord-Brabandsche Schutterij. K. B. A. A. C. van Ni[illegible] Fourier, L. Struiken, Schutter, bij het 1ste bat. 2de afd. mob. Geld[ersche] Schutterij, en Michel Johannes Kemperman, gewoond hebbende te Leeu[war]den, alle aan het Commissariaat voor de Militaire Zaken alhier.

BEVALLEN. 10 Nov. M. J. Bridié, geb. Ratelband, Z. — 1[illegible] D. M. Brandt, geb. Hombrink, D.

OVERLEDEN. 10 Nov. A. D. M. Briel, 17 j. 9 m. — 11 Nov. [illegible] de Roever, 5 m. — 13 Nov. J. Carsten, 21 j. — Te *Wageningen* 8 Nov., A. Joosting, 69 j.

Beursprijzen der Effecten.

AMSTERDAM, 13 November, 4½ ure.

OMSCHRIJVING DER EFFECTEN.			volg. de Soct. tot nut des Obligatiehandels. van	tot	gebleven	volgens de Effecten-Societeit laagste	hoogste
NEDERL.	Werkelijke Schuld	a 2½	53½	¾	9/16	53 9/16	[illegible]
	Dito	» 5	101	½	¼	101¼	»
	Uitgestelde dito	»	»	»	»	»	»
	Kansbiljetten	f	23¾	24	23 15/16	23 15/16	[illegible]
	Amortisatie-Syndic.	» 4½	95	½	¼	95¼	»
	Dito	» 3½	79	¼	⅛	79⅛	[illegible]
	Handel-Maatschappij	» 4½	173	½	¼	173⅛	»
	Nieuwe dito	» 4½	»	»	»	»	»
	Nieuwe dito 1837	» 4½	»	»	»	»	»
	Entrepôt-Dok	» 4½	»	»	»	»	»
	Oost-Ind. Leening	» 4	»	»	»	»	»
	Dito	» 5	99¼	½	⅜	99⅛	»
	Aandeelen Kansb.	» 4	»	»	»	»	»
	Spoorweg Haarlem	»	»	»	»	»	»
	Aand. Rijn-Spoorw.	» 4½	103¾	104	103⅞	»	»
FRANKR.	Inschrijving G. B.	» 3	»	»	»	»	»
ENGELAND.	Dito	» 3	»	»	»	»	»
SPANJE.	Leening *Ardoin's*	» 5	16¾	17¼	16 15/16	16⅞	17
	Dito onbep. Stukk.	» 5	»	»	»	»	»
	Passive	»	»	»	»	»	»
	Deferred	»	»	»	»	»	»
	Fransche Uitgestelde	»	»	»	»	»	»
	Engelsche dito	»	»	»	»	»	»
PORTUGAL.	Oblig. te Londen	» 3	»	»	»	»	»
NAPELS.	Certific. bij *L. & B.*	» 5	»	»	»	»	»
	Dito *Falc. & Co.*	» 5	»	»	»	»	»
	Dito te Londen	» 5	»	»	»	»	»
	Aandeelen *Tavolieren*	» 3½	»	»	»	»	»
	Dito te Parijs	» 3½	»	»	»	»	»
RUSLAND.	*H.&C.* 1798, 1816	» 5	105½	106	105¾	105 11/16	¾
	Dito 1828, 1829	» 5	105½	106	105¾	105¾	»
	Dito 1831, 1833	» 5	98	¼	⅛	98⅛	»
	Oblig. te Londen	» 5	103½	¾	⅝	103⅝	¾
	Dito te Hamburg	» 5	»	»	»	»	»
	Inschr. in Assign.	» 6	69	¼	⅛	69⅛	»
	Certific. van dito	» 6	»	»	»	»	»
POLEN.	Aandeelen à fl. 300	» f	119¼	120½	120	119¾	120
	Dito à fl. 500	» »	»	»	»	138	»
PRUISSEN.	Dito R. 50	» »	120¾	121¾	121¼	121¼	»
	Neg. Londen 1830	» 4	»	»	»	»	»
OOSTENR.	Aandeelen à fl. 100	» f	»	»	»	»	»
	Dito à fl. 250	» »	»	»	»	»	»
	Metaliek	» 5	103½	¾	⅝	103⅝	»
	Dito	» 3	»	»	»	»	»
	Dito	» 2½	»	»	»	»	»
	Dito te Londen	» 5	»	»	»	»	»
	Weenerb. *Goll & Co.*	» 5	»	»	»	»	»
	Dito	» 4	»	»	»	»	»
	N. Ween. Aand. fl. 500	» f	809	811	810	808	810
DENEMARK.	Oblig. te Londen	» 3	»	»	»	»	»
BRAZILIE.	Dito dito	» 5	79	¼	⅛	79⅛	⅝
LOUISIANA.	*Hope & Comp.*	» 5	»	»	»	99½	»
DARMSTADT	Aand. bij loting	» f	»	»	»	»	»

« De heer WILKINSON geleidde mij toen naar een fraai hôtel, in *Piccadilly* gelegen, waar de compagnie haren zetel had gevestigd. Ik trad de bureaux binnen, die allerprachtigst waren gestoffeerd; een der directeuren stond mij te woord, en deed mij verschillende zeer delicate vragen, mij verzoekende, deze met openhartigheid te beantwoorden, even als een docter van eenen zieke verlangt, dat deze hem zijnen waren toestand niet zal verheelen, en de overtredingen in den leefregel zal opbiechten. Na dit onderzoek verzocht mij de directeur, om over acht dagen terug te komen, welk verwijl noodig was, om inlichtingen in te winnen.

« Ongelukkig schenen deze slecht te zijn uitgevallen; want de compagnie bepaalde de premie op twee honderd pond st. jaarlijks. »

« Maar kan men de huisselijke rust te duur koopen? Voor twee honderd pond van zorgen te zijn bevrijd, gerust slapen en het huwelijk alleen van de goede zijde aanschouwen! Ik aarzelde niet en teekende met blijdschap. »

« De voornaamste bepaling van het contract was, dat indien mij, ondanks de zorgvolle bescherming der compagnie, eenig huisselijk ongeval mogt wedervaren, ik regt zou hebben op eene som van twaalf duizend pond. »

« Naauwelijks was ik verzekerd, of ik ademde ruimer. Weldra was ik even opgeruimd als WILKINSON; ik was niet bevreesd meer, en de nevelen waren van den horizont verdwenen. Deze staat van kalmte en gerustheid duurde sedert eenige weken, toen ik op een' morgen in de kamer mijner vrouw een briefje vond, dat eene *declaratie* bevatte. LUCY had dit briefje ontvangen, gelezen en bewaard! Ik ijlde naar het bureau der compagnie, en, den beschuldigenden brief in de hand, liet ik de hevigste klagten hooren. »

« Uwe verwijten zijn niet billijk, » werd er geantwoord. « Kunnen wij dan eenen minnaar beletten, om uwer vrouw een' brief te overhandigen? Alles, wat wij doen konden, was te weten, dat zij dien had ontvangen, en [dat] wisten wij. Zie hiervan het bewijs in dit register, folio 53. Wij weten nog daarenboven, dat de schrijver van het briefje zekere ARTHUR MAXWELL is. Sedert dat uwe zaak de onze is geworden, hebben wij uwe vrouw geen oogenblik uit het oog verloren; al hare daden en bewegingen, hare minste woorden worden ons stipt overgebragt. Onze dienst is volmaakt ingerigt; wij hebben ooren in alle muren, oogen aan alle sleutelgaten. Niets ontsnapt onze aandacht en onze batterijen zijn steeds gereed om het gevaar af te weren. Voed geene vrees, want wij waken voor uwe huisselijke rust. »

« De administratie bood mij later een verslag aan van al de listen en lagen, in het werk gesteld, om mij te redden. Deze bijzonderheden zullen u de hulpmiddelen der compagnie doen beoordeelen, in de zware taak, om de ongelukken te weren, en alle uitkeeringen te vermijden. »

« Toen het eene uitgemaakte zaak was, dat mijne vrouw ARTHUR niet ongenegen was, namen de vijandelijkheden eenen aanvang. Ten einde hen te scheiden, nam men eerst kleine listen te baat, en bezaaide den weg van ARTHUR met de zwarigheden, die de meeste minnaars afschrikken, maar dit gelukte niet. Daarna werden de groote middelen in het spel gebragt. Men ontdekte, dat ARTHUR schulden had. Zijne schuldeischers, wetende, dat hij van eenen schatrijken oom moest erven, vervolgden hem niet en wachtten met geduld; doch een hunner liet zich zonder moeite overhalen, om zijne schuldvordering aan de compagnie over te doen; van toen af werd ARTHUR hevig vervolgd, en op een' morgen, dat hij in zijne tilbury mijne deur voorbij reed, werd het rijtuig door vier policie-dienaren omsingeld, en de *dandy* naar de gevangenis gebragt, waar hij tot mijne groote geruststelling achter de traliën zat. Wij dachten, dat het thans eene afgedane zaak was, maar ARTHUR gaf zich zoo veel moeite, dat het hem gelukte, na veertien dagen weder op vrije voeten te worden gesteld. Zijn hartstogt voor mijne vrouw was intusschen nog toegenomen. De jongeling was waarlijk een voorbeeld van standvastigheid. »

« Echter bevond hij zich, bij het verlaten der gevangenis, in oneenigheid met zijnen oom; hij had geen crediet meer en was geheel arm. Dezen toestand maakte men zich ten nutte, en geheime beschermers verwierven hem een' zeer voordeeligen post in de koloniën; dien hij echter niet aannam. Men liet hem de hand van een rijk meisje aanbieden; hij aarzelde niet om een weigerend antwoord te geven. »

« Het arsenaal der compagnie was evenwel nog niet uitgeput. Op een' avond, in *Drury-Lane* zijnde, had ARTHUR met iemand twist, en ontving van dezen eenen slag in het aangezigt. Den volgenden morgen ging hij op het terrein en stak zijnen vijand overhoop. Deze was echter een zeer gevaarlijke kampvechter, dien de compagnie dikwerf met zeer goed gevolg had gebruikt. »

« Drie dagen na het tweegevecht, verdween ARTHUR met mev. LORIMOND; zij scheepten zich in naar *Amerika*. De compagnie heeft zich beijverd om mij te toonen, dat niets in ons wederzijdsch belang was verzuimd geworden. Zij heeft mij de twaalf duizend pond zonder tegenspraak betaald. »

« Ik bezit een kapitaal van vijf maal honderd duizend francs, en geloof, dat het eene uitmuntende onderneming zijn zoude, om zulk eene compagnie te *Parijs* te vestigen: maar ik heb iemand noodig, in beurszaken bedreven, om mij te helpen. Mijn voorbeeld is, wel is waar, niet zeer aanmoedigend, maar dit is eene uitzondering, en van drie à vier honderd geassureerden zijn er geene vier, die der Engelsche compagnie zoodanig nadeelige kansen hebben aangeboden. Zulk eene maatschappij beschikt natuurlijk over vele hulpbronnen, en bezit een groot crediet; zij telt zeer aanzienlijke personen onder hare deelhebbers, en door haren alvermogenden invloed gelukt het haar bijna immer, om de deugd der schoone, maar brooze helft van het menschdom op onwankelbare grondslagen te vestigen. In eene stad als *Parijs*, zou de onderneming nog beter gelukken dan te *Londen*, want de verspieders van alle klassen staan altijd dengene ter dienste, die ze wil betalen, en zulke menschen hebben wij noodig. »

« Voorwaar eene uitmuntende speculatie voor de deelhebbers en voor de goede zeden! Wat zegt gij er van? »

De speculant, na drie dagen te hebben genomen, om na te denken, keurde de onderneming goed, en binnen korten tijd, zegt men, zal de nieuwe assurantie-compagnie, welke slechts door Fransche ligtzinnigheid kon uitgedacht worden, te *Parijs* worden opgerigt.

BLADVULLING.

De bekende veldmaarschalk SUWAROW was zeer eenvoudig en lakonisch in zijne uitdrukkingen. Bij den aanvang van den strijd was gewoonlijk zijne eenigste toespraak aan de soldaten: « God met ons, voorwaarts, hurrah! » De verovering van *Warschauw* berigtte hij aan CATHARINA II enkel met de woorden, « Hurrah, *Warschauw*, SUWAROW » — en de Keizerin antwoordde hem: « Hurrah! veldmaarschalk SUWAROW — CATHARINA. »

Toen de Poolsche afgezanten zich voor *Warschauw* bij hem aanmeldden, om te kapituleren, snelde hij hun half gekleed te gemoet, omarmde hen en riep uit, « vrede! vrede! » De gezanten vergaten hunne voorslagen en openden hem de poorten der stad. Het eenige grafschrift, dat hij begeerde, was: « Hier ligt SUWAROW. »

BEURSBERIGT.

AMSTERDAM, 13 November, 1838.

De handel in Hollandsche Fondsen vertoonde heden algemeen weinig levendigheid; echter waren derzelver prijzen op nieuw iets lager dan gisteren. Van Aand. Handel-Maatschappij varieerde de koers, bij eenige affaire, tusschen $173\frac{1}{8}$ en $173\frac{3}{8}$, en blijft $173\frac{1}{4}$; op de rescontre van 15 Jan. 1839 blijft dezelve 174.

Ardoins, welke zich gisteren, niettegenstaande de ongunstige berigten uit Madrid, goed gesouteneerd hadden, volgden heden derzelver daling te Antwerpen; en blijven, zoowel dien ten gevolge, als door het in staat van beleg stellen der Spaansche hoofdstad, ruim $\frac{1}{2}$ pCt. lager; op dien verlaagden prijs vertoonden zich echter eenige koopers voor binnenlandsche rekening, waardoor de omzet daarin, vooral in den beginne vrij geanimeerd was. In overige buitenlandsche Fondsen geene bijzondere handel of variatie; ook hielden Weener Aandeelen zich goed op hunnen verhoogden koers van gisteren.

Peru $13\frac{1}{16}$. Nieuwe Mexico 5 pCt. $20\frac{1}{4}$. Coupon Peru *f* 2. Dito Ardoins Nov. 1837, Mei en Nov. 1838, $9\frac{7}{8}$ pCt.

Koers van het Geld. Beleening $3\frac{1}{4}$. Prolongatie $3\frac{3}{4}$, 4. Wissel-Disconto $2\frac{1}{2}$ pCt.

Prijzen ten 5 Ure: Integralen $53\frac{2}{16}$. Kansb. *f* $23\frac{7}{8}$ à $\frac{15}{16}$. Handel-Maatsch. $173\frac{1}{4}$. Ardoins à £ 85, $16\frac{7}{8}$ à $\frac{15}{16}$.

ROTTERDAM 12 November.

Wisselk. Hamburg 2/m $35\frac{1}{2}$, kort $35\frac{3}{4}$. Parijs 2/m $56\frac{5}{8}$, kort $56\frac{15}{16}$. Bordeaux 2/m $56\frac{3}{8}$, kort $56\frac{5}{8}$. Frankfort 6/w $36\frac{3}{16}$.

FONDSEN EN WISSELKOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

ANTWERPEN, 12 November.

Metaliek....	5	»	107.	Ardoin	5	pCt.	$16\frac{7}{8}$.
Partialloten...		*f*	460.	Uitgestelde...		»	$5\frac{1}{4}$.
Loten fl. 500.		»	780.	Napels, *Falcon*.	5	»	$93\frac{3}{4}$.
Pol. Lot. fl 500.		»	137.	Brazilië	5	»	79.
dito 300.		»	118.	Denemarken..	3	»	$75\frac{1}{4}$.
Nassau Loten..		»	$22\frac{1}{2}$.	Pruiss. Loten.		*f*	120.
Darmst. Loten.		»	$23\frac{5}{8}$.				

Gisteren avond, na het bekend zijn der ongunstige tijdingen uit Madrid, ging de prijs der Ardoins tot $17\frac{5}{8}$ p. terug. Heden was de markt weder flaauwer; geopend op $17\frac{3}{8}$, daalde de koers tot $16\frac{5}{8}$, en blijft, bij eenigen handel, ten 3 ure $16\frac{3}{4}$ geld. Premie 1/m 17, $16\frac{3}{4}$ d. 1, op ult. $17\frac{1}{8}$ d. $\frac{1}{4}$. Brazilianen blijven nominaal $78\frac{3}{4}$ à 79. Aand. in de Bank voor de Volksvlijt $97\frac{1}{4}$. *Société de Commerce* $94\frac{1}{2}$. De stoomboot van Londen van den 10den, was ten $5\frac{3}{4}$ ure nog niet aangekomen.

BRUSSEL, 12 November.

8 ure: Ardoins zijn heden genoteerd $16\frac{7}{8}$ p, $\frac{3}{4}$ g.

BERLIJN, 8 November.

Pruiss. Leen..	4	pCt.	$102\frac{7}{8}$.	Pol. Lot. fl. 500		pCt.	$77\frac{3}{4}$.
Loten dito...		»	$68\frac{1}{4}$.	dito 300...		»	68.
Metaliek......	5	»	$109\frac{3}{4}$.	Holland......	$2\frac{1}{2}$	»	52.
Bank-Actiën..			997.	Napels, *Falcon*.	5	»	94.
Loten fl. 500..		»	134.	dito Londen	5	»	102.
Rusl. Londen..	5	»	$112\frac{1}{4}$.	Denemarken...	3	»	$74\frac{1}{2}$.
dito Hamb....	5	»	$108\frac{3}{8}$.	Darmst. Loten..		»	$13\frac{1}{3}$.
dito 1831 en 33	5	»	$102\frac{1}{2}$.				

Fondsen waren heden gedeeltelijk meer gevraagd, en de koersen van eenige Effecten iets hooger dan gisteren. Wisselk. Amst. k. $140\frac{1}{2}$, 2/m $130\frac{3}{4}$.

FRANKFORT A/M, 10 November.

Metaliek......	5	pCt.	$106\frac{1}{2}$.	Pol. Lot. fl. 500		»	$77\frac{3}{4}$.
dito	3	»	81.	dito 300		»	$67\frac{1}{2}$.
Bank-Actiën...		*f*	1755.	Holland	$2\frac{1}{2}$	pCt.	$53\frac{1}{16}$.
Loten fl. 500..		»	$131\frac{7}{8}$.	Syndic.......	$4\frac{1}{2}$	»	$94\frac{1}{4}$.
Darmst. Lot...		»	62.	dito	$3\frac{1}{2}$	»	$78\frac{1}{2}$.
N. dito		»	$23\frac{1}{4}$.	Kansbill.......		*f*	$23\frac{7}{8}$.
Nassau Loten ..		»	$22\frac{3}{8}$.	Spanj. Ard....	5	»	$5\frac{1}{4}$.
Pruissen Loten.		*f*	69.	Tannusbahn...		*f*	266.

De handel in Fondsen was heden tamelijk levendig; Bank-Actiën en Loten fl. 500, volgden derzelver rijzende beweging der Weener beurs. Hollandsche Fondsen bleven, zonder variatie, als gisteren.

WEENEN, 6 November.

Metaliek	5	pCt.	$107\frac{1}{2}$.	Bank-Actiën...	»	1476.
dito	4	»	100.	Loten fl. 500..	»	$134\frac{1}{8}$.
dito	3	»	$81\frac{1}{2}$.			

Wisselk. Amst. 2/m $137\frac{1}{8}$.

WISSELKOERSEN. 13 November 1838.

		Geld.	Papier.			Geld.	Papier.
Londen	kort.	$12.12\frac{1}{2}$		Hamburg	kort	$35\frac{1}{4}$	
»	2/m	12.05		»	2/m	$35\frac{2}{16}$	

Heden zijn door de Nederl. Handel-Maatschappij 49 kisten en 325 pakken *Java Tabak* uit de hand afgedaan; prijs onbekend.

Heden zijn afgedaan 174 en 151 pakken, 26 en 23 kisten en 1 mand Java *Tabak*, alles van de Ned. Handel-Maatschappij.

SCHEEPVAART EN HANDEL.

Schepen in Lading.

AMSTERDAM.

Naar PORT à PORT, het Portugeesch schip *Rainha Constitucional*, Kapt. Manoel dos Passos Lourenco. Adres bij C. J. de Grys en Zoon.

Naar BAYONNE, het Fransch sloepschip *Anastasie Elise*, Kapt. J. V. Fressigot. Vertr. 20 Nov. Adres bij Jan Corver en Comp.

Naar BORDEAUX, het Nederl. kofschip *Lisotto Carolina*, Kapt. T. M. Gnodde. Adres bij Canne en Balwé.

Scheepstijdingen.

Kapt. Michelsen, v. Petersburg te Vlissingen binnen, heeft in de Noordzee drijvende gezien de masteloze en door het volk verlaten brik Niagara, gevoerd geweest door Thompson, v. Amst. n. Newcastle, zijnde een Hollandsch vaartuig daarbij, oogenschijnlijk met voornemen om dezelve binnen te slepen.

Het Finlandsche schip, met Stukgoederen van Amsterdam te Gulholm binnen (zie N°. 309), is nader gebleken te zijn, het schip Fortuna, Kapt. Studd, v. Amsterdam n. Christinastad; hetzelve was, na hevig gestoten te hebben, zwaar lek te Gulholm binnengeloopen. De lading was beschadigd, en zou publiek verkocht worden.

BINNENGEKOMEN.

HARLINGEN 6 Nov. T. Hansen, Venus, Drammen. — 9 Nov. J. J. Mulder, Etiena, Dantzig. H. J. Ketelaar, Hunse, Droback. J. J. Greven, de Vrede, Drammen. — 10 Nov. H. W. Lukens, Gesina Johanna, Noorwegen.

TEXEL 12 Nov. O. N. O. — H. v. Dam, Catharina, Sunderland. S. Baakman, Elisa, Drammen.

VLIE 10 Nov. W. — P. J. Bakker, Jonge Tammink, Newcastle. P. Heintz, Diewerdina, Sunderland. G. G. Bakker, Hendrika Margina, Petersburg. S. Bielefeldt, Fortuna, Wismar. J. H. Fokking, Gesina Catharina Brons, Riga. J. J. Mulder, Etiena, Dantzig. J. F. Schreuder, Forsöket, Stokholm. H. W. Lukens, Gezina Johanna, Osterrisoer. Nog eene schooner en eene kof, de namen onbekend.

TERSCHELLING 9 Nov. Z. W. — Niets.

HELVOET 12 Nov. N. O. — Niets.

— Volgens rapport der zeeloodsen, is voor den wal, met loodsen aan boord, het schip Maasstroom, Kapt. P. S. Schuyl, v. Batavia.

BRIELLE en MAASSLUIS. — Niets.

ANTWERPEN 12 Nov. Gaukema, Commerce, Londen. Bartels, Antina, Carolinerzijl. Wilkens, Hoffnung, Harlingerzijl. Govaerts, Concordia, Ditzum. Govaerts, Bien-Venu, dito.

FÉCAMP 9 Nov. Andersen, Waldemar, Arendahl. — 10 Nov. Avenel, Courageuse Eugènie, Riga.

LIVORNO 5 Nov. Tanger, Maria, Amsterdam.

HAVRE 9 Nov. Lelez, Abeille, Petersburg.

UITGEZEILD.

TEXEL 12 Nov. Luit. ter zee 1ste kl. Rengers, Z. M. brik VLIEGENDE VISCH, Batavia. H. Rotgans, Egmond, dito. S. Veenstra, 2 Cornelissen, dito. W. Blom, Helena, dito. G. Fabius, Christina Agatha, dito. W. B. Dercks, Jacob Cats, dito. G. S. van der Hucht, Palembang, dito. G. Blom, Oost-Indiën, dito. S. H. Veer, Elisabeth Antonia, dito. B. Grim, Susanna, dito. G. A. Klint, Eugenie, dito. J. A. de Haas, Jacoba Maurina, dito. J. E. Hogerhuizen, Jonge Maria, Rio-Janeiro. H. L. Kayser, Phoenix, Suriname. J. de Wit, Concordia, dito. J. Atkes, Wilhelmina, dito. G. R. Glim, Remke, dito. R. van der Mey, Suriname, dito. D. Spreeuw, Harmonie, dito. F. Lange, Nicolaas Witzen, dito. J. J. Ynsen, Helena Catharina, dito. H. A. Hendriks, Hillegonda Ida, dito. G. J. Haasnoot, Zeevaart, dito. J. K. Bodeman, Wilhelmina Frederika, dito. L. H. Singer, Zaandam, dito. V. H. Kramer, Amstel, St. Thomas. W. Drinkwater, Maryda, New-York. J. Uropina, Cupido, Triest. B. F. Nepperus, Jonge Gerbrand, dito. H. H. Koop, Angelina, Livorno. J. R. Snieders, Gute Hoffnung, dito. Kryn Hoek, Anna Maria, Marseille. B. H. de Groot, Johanna Maria, dito. H. de Haas, Douro, dito. J. M. Gouria, Soven Eufemie, Bilbao. H. D. Pnister, Jonge Jantina, Bordeaux. J. W. Duintjer, Onderneming, Rochelle. L. G. Duthun, Jonge Herman, Duinkerken. J. van Duyn, Industrie, Leverpool. R. J. van Triesten, Martina Johanna, dito. B. J. de Boer, Dorothea, dito. E. Taugnee, Adjutor, Drammen. R. D. Lovius, Anna Catharina, Antwerpen. — Gisteren na posttijd: N. Brewer, Pomona, New-York. T. Zeven, Alkmaar, Bordeaux. A. Sauer, Albrecht, Stettin. Alle welke schepen uit het het Nieuwediep zijn gesleept geworden, door Z. M. stoomschip CURAÇAO, Luit. ter zee 1ste kl. Coertzen, en de stoomb. Noord-Holland, Kapt. Duinker.

HELVOET 12 Nov. Kapt. Luit. Vriese, Z. M. korvet PANTHER, Batavia. E. Eden, de Noord, dito. F. Rietmeijer, Catharina, dito. J. M. Jansen, Zephir, dito. T. B. Teunesen, Jonge Jan, dito. F. W. E. Schuchard, Kolonel Koopman, dito. B. C. ten Ham, Banca, dito. H. Poppen, Willem de Eerste, dito. J. Martens, Helena Christina, dito. J. C. Töpper, Paramaribo, Suriname. A. van der Meyden, Harmonie, Havana. G. J. Meeuw, Jonge Maria, Smirna. A. den Breems, 2 Gebroeders, Triest. M. Noordhoek, Fortuna, Messina. G. van der Borden, de 3 Gebroeders, Marseille. H. C. Schulth, de 4 Gebroeders, dito. J. Metson, Mars, Lissabon. J. Spanjersberg, Trekvogel, dito. A. Perreus, la Paix, Bordeaux. L. J. Doekes, Riga, Brest. H. J. Polter, 2 Gebroeders, Nantes. D. H. Hazewinkel, Merwestroom, Marennes. J. Rochelbe, Jean Marie, Duinkerken. H. K. Potjewijd, Albertina, Guernsey. J. le Cheminant, Adelaide, dito. E. H. Mugge, Anthony, Jersey. A. H. Breeland, Hendrika Arentina, Leverpool.

BRIELLE 12 Nov. E. Bohnetz, Frederika Louisa, Brazilië. P. Duuk, Ypres, Rye.

MAASSLUIS 12 Nov. S. Post, Vr. Johanna, Lissabon. G. R. Oostra, Gezina, Nantes. J. R. Oostra, Goede Hoop, dito. L. Mosson, la Caroline Marie, St. Malo. L. Maasdijk, de Jonge Willemina, Rouen.

VAART OP DEN RIJN.

AMSTERDAM, 13 November 1838.

SCHEPEN IN LADING.

Naar Coblenz,	het	schip	Diana,	schipper	C. Th. Ittschert.
» Mannheim,	»	»	Onrust,	»	W. Bouwmeister.
» Duisburg,	»	»	Ich bin Vergnücht,	»	P. J. W. Landt.
» Mainz,	»	»	die Vorsehung,	»	F. Geiss.
» Rijnschans,	»	»	Heinrich,	»	M. Wippenfurt.
» Keulen,	»	»	Amsterdam,	»	Wed. H. W. Engels.
» Dusseldorf,	»	»	Germania,	»	Jh. Weerpas.

Vertrokken: P. J. Balk, Herta, naar Keulen.

KEULEN 10 Nov. *Aangekomen:* F. Kuhnle, van Heilbron.

Vertrokken: F. Spätt, naar de Neder-Main; J. Stocklein, naar Kitzingen, met 2,193 ctr.

Voorbijgevaren: B. Andrees, van Frankfort naar Rotterdam, met 982 ctr.; J. B. Hänlein, van Mainz naar dito, met 3,130 ctr.; P. J. Brillmeyer, van dito naar dito, met 4,030 ctr.

In Lading: Naar New-York, de schooner brik Verein, Kapt. F. Lange; naar Amsterdam, P. H. de Vries; naar Rotterdam, J. van Emster; naar Dusseldorf, Urdingen, Duisburg tot Ruhrort en Mülheim aan de Roer, J. Budberg en E. Cösen; naar Andernach en Neuwied, C. Schäfer en J. Zimmerman; naar Coblenz en de Moezel, L. Tillmann en M. Schweikert; naar Boppard en Bingen, Wed. Richter; naar Mainz, B. Meyer; naar de Neder-Main, P. Meyer; naar de Midden- en Boven-Main, C. Hegewein; naar Heilbron, F. Heust; naar Worms, Mannheim, Rijnschans en Leopoldshafen, Wed. Dunck.

Rijnhoogte te Keulen 10 Nov., 9 voet, 1 duim.

Carga-Lijsten.

AMSTERDAM.

NEW-YORK, *C. Bartling*, HENRY KNEELAND. 1 part. Traan, Luden en van Geuns; 54 b. Katoen, D. Blokhuyzen en Co.; 85 b. do., van Lennep en Co.; 50 b. do., 200 v. Harst, Geers en Bikker; 50 v. Terpentijn, Gebr. Nottebohm; 9 kjs. Tabak, J. E. Kemner en Co., 1 part. Cederhout, Gebhard en Co.; 1 do. Campechehout, B. C. Burlage en Zn.; 450 v. Harst, 70 v. Potasch, Order.

CUXHAVEN, *B. W. de Vries*, DE ONDERNEMING. 527 b. Koffij, Veeckens, Jacobs en Bouvy; 23 k. Indigo, J. Sigrist; 4 v. Carbonade de Soda, B. H. Schröder en Co.; 66 v. Spijkers, F. Philippeau; 44 v. do., Gebr. Hartsen; 38 v. do., Kerkhoven en Coutinho; 22 v. do., U. Wilkens en Co.; 6 v. do., J. Turner; 20 z. Zaad. B. en H. Bussemaker; 3 b. Katoenen, A. Voortman; 14,600 pr. Klompen, J. Kemper; 750 bl. Zink, 6 v. Zinkspijkers, Order.

P. L. Coulemans, DE LEEUW. 49 k. Glas; J. Fischer en Co.; 8 k. do., G. en A. Muller; 2 k. do., F. Buffa en Zn.; 11 k. glazen Dakpannen, L. Kleersnijder en Co.; 23 v. Spijkers, Wed. C. G. Beus en Zn.; 11 v. do., Pool en Thuret; 185 st. Stoelen, G. Hebers; 250 boss. Kandij-Kistjes-Hout, H. A. Lodewijks; 5 st. Hardsteenen, J. D. J. Texeira de Mattos; 9,000 pr. Klompen, J. Jansen; 105 k. Glas, 20 v. Spijkers, 4 st. Molensteenen, Order.

HANDELSBERIGTEN

KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

HAMBURG 9 November.

KOFFIJ. De markt van dit artikel blijft zeer vast, en van alle soorten is veel tot de loopende prijzen afgedaan; zijnde voornamelijk: ong. 1,600 zakken Brazil van $3\frac{3}{4}$ à 5, 1,000 zakken Domingo van $4\frac{1}{4}$ à $5\frac{1}{4}$, en 700 zakken Java van $5\frac{1}{8}$ à 6 sch.

SUIKER. De handel in ruwe was in de laatste 8 dagen zeer onbeduidend, en bepaalde zich alleenlijk bij het gebruik onzer fabrijkanten. De prijzen bleven echter tamelijk vast, behalve de witte Bahia, die $\frac{1}{8}$ à $\frac{1}{4}$ gr. gedaald is. Voor witte Havana, in mooije qualiteit, heerscht nog steeds eenige vraag, doch voor het oogenblik is niets aan de markt. Geraffineerde zeer flaauw; Hollandsche Melis geldt $6\frac{7}{8}$ à 7, dito Lompen $6\frac{5}{8}$ à $6\frac{7}{8}$ gr.

SPECERIJEN. *Peper* hield zich, bij eenige verkoopen, tamelijk wel in prijzen. *Piment* prijshoudend, doch zonder handel. De overige Specerijen zonder verandering.

RIJST. Van Carolina en Java heeft eenige affaire voor de consumtie plaats gevonden. Men noteert: Carolina $19\frac{1}{2}$ à 22, Java 10 à $18\frac{1}{2}$, Patna 16 à $17\frac{1}{2}$, Bengaalsche $9\frac{1}{2}$ à $15\frac{3}{4}$ M.

TABAK. Verkoopen uit de hand: 64 vaten Kentucky à $5\frac{1}{2}$ sch.; ongev. 270 ser. Domingo $9\frac{1}{4}$ à $12\frac{1}{2}$, 80 pakken Portorico à 5, 260 rollen Brazil à 5, 71 pakken dito $3\frac{5}{8}$ à 4, 322 ser. Domingo à 11, en 111 ser. Cuba à $8\frac{1}{4}$ sch. In veiling: 23 vaten Kentucky $3\frac{13}{16}$ à $7\frac{3}{8}$, 11 kisten dito $5\frac{3}{16}$ à $5\frac{7}{16}$ sch.; 31 pakken Stelen à 6 M. 2 sch. en 6 M. 4 sch. Toevoeren: circa 450 ser. Havana, 275 rollen Brazil, en 31 pakken Stelen.

KATOEN. Men verkocht deze week: 26 balen beschadigde Fernambuck van $7\frac{1}{2}$ à $8\frac{1}{2}$; 20 balen uitschot Bahia $3\frac{1}{2}$ à $6\frac{3}{4}$ sch., en 61 balen Bahia uit de hand. Aangevoerd: 269 en 220 ser. dito.

METALEN. Banca *Tin* blijft zeer flaauw; kleine partijen vonden echter koopers van $8\frac{1}{4}$ à $8\frac{1}{2}$ sch. Voor *Koper* toont zich iets meer vraag, en de notering ferm. Van de onlangs aangevoerde 1,500 blokken *Lood* is het grootste gedeelte tot de tegenwoordige prijzen niet aan de markt.

INDIGO. De eigenaars van dit artikel houden zeer vast, ten gevolge der hooge Engelsche prijzen.

TRAAN meer en meer naar de laagte; klare $48\frac{1}{2}$, *Lever-traan* 43, Zuidzee 38 à $38\frac{1}{2}$ M. In *Raapolie* was veel handel tot 22 M. 8 sch.; Dec. lever. 22 M. 4 sch.; Jan. en Febr. lever. 22 M.

Voor TALK toonde zich gedurende deze week veel vraag, en van Hamburger zijn op nieuw circa 100/m ℔ afgedaan; men betaalde $37\frac{1}{2}$ à $37\frac{3}{4}$ R per 280 ℔; voor ong. 35/m ℔, Dec. lever., is $37\frac{3}{4}$ R. bewilligd, waartoe men nog koopers vindt; intusschen willen de eigenaars niet onder $38\frac{1}{2}$ R. loslaten.

ANTWERPEN 12 November.

KOFFIJ. Heden zijn verkocht 150 balen goed ord. Brazil tot 27 cents.

SUIKER. Met meer handel; 1,000 kisten blond Havana zijn heden van *f* $16\frac{5}{8}$ à 17 vreemde vlag afgedaan.

KATOEN. 30 balen goede Georgia zijn tot 44 cents verkocht.

GRANEN, ZADEN, OLIE, ENZ.

ROTTERDAM, 12 November.

Op de verhoogde prijzen der vorige maand is de toevoer van binnenlandsche en Rijn *Tarwe* merkelijk vermeerderd; de behoeften zich alleen tot binnenlandsch gebruik bepalende, heeft de koers niet volkomen stand gehouden. Zeeuwsche, zoowel oude als nieuwe, *f* 6 à 9 lager; 122, 124, 126 ℔ goede en puike jarige en tweejarige *f* 355, 360, 365, 370, 375, 380; mindere qualiteit, ook oude en nieuwe gemelleerde, *f* 330, 338, 345, 352; nieuwe 124, 126, 128 ℔ puike blanke, schaarsch, en tot *f* 315, 322, 330 te verkoopen; de gewone soorten *f* 280, 285, 290, 295, 300, 305; roode en Poolsche soorten werden aan benoodigden mede *f* 4 lager afgegeven; 128 ℔ witbonte Poolsche *f* 395; 129 ℔ zeer puike jarige roode Koningsb. *f* 375; 130 ℔ puike oude Pommersche *f* 370; 128 ℔ oude en nieuwe Bovenlandsche *f* 348; 126 ℔ nieuwe witte Nassau-Dietze *f* 360; 128 ℔ oude roode dito *f* 358, 360; 130 ℔ puike nieuwe Bovenl. *f* 345; 128 ℔ witbonte Koningsberger *f* 280. Ter beurze 131 ℔ zeer puike tweejarige Zeeuwsche *f* 390.

Rogge mede traag; ongedroogde *f* 3 lager; Zeeuwsche en Vlaamsche *f* 7.40, *f* 7.60, 7.80, 8, 8.20; 120 ℔ jarige Rijn *f* 236 alhier; 124 ℔ jarige groot Brab. *f* 240 te Schiedam; gedroogde mede *f* 2 lager; 118 ℔ nieuwe Archangel *f* 220 te Delftshaven; 118 ℔ Riga *f* 225 alhier; 117 ℔ dito *f* 220 te Schiedam.

Garst, weder iets meer ter markt, is echter tot vorige prijzen wel te verkoopen; winter *f* 162, 168, 174; zomer, *f* 3 hooger, *f* 144, 150, 156; 100 ℔ Oldammer winter *f* 165 te Delfshaven; 101 ℔ dito *f* 170 te Schiedam; 100 ℔ Oldammer zomer *f* 154.

Haver op den verhoogden koers weinig gezocht; nieuwe voeder *f* 2.25, *f* 2.50, 2.75; korte *f* 2.60, 2.80, 3, 3.20; 82 ℔ oude Groninger fijne *f* 104 bij uitslijting.

Boekweit *f* 2 lager; Steenbergsche en Rozendaalsche *f* 185. 187; Bredasche en Leursche *f* 182, 185; Vlaamsche *f* 174, 176; Bossche *f* 178, 180.

Erwten minder gevraagd; Zeeuwsche graauwe *f* 6, 7, 8, 9; kook blaauwe *f* 6, 7, 8; groote dito *f* 9, witte *f* 6, 7, 7.50; mesting blaauwe *f* 5.75, *f* 6.25; graauwe *f* 5.50, 6; witte *f* 6.50, 7.

Boonen traag vorige prijzen; Walchersche witte *f* 10.50, 11.50; Goessche en Thoolsche dito *f* 7, 9; Walchersche bruine *f* 14, 15; andere Zeeuwsche *f* 7, 9, 11, 13; Paardenboonen traag *f* 4.50, 4.75, 5.

Koolzaad, bijna zonder handel, op vorige prijzen gehouden.

Lijnzaad. In slagsoorten als voren; 106 ℔ Archangel *f* 260.

Henneepzaad zonder verandering; Inlandsch *f* 185, 190.

Kunsten en Wetenschappen.

DOCTRINA et AMICITIA.

De feestviering ter gelegenheid van het vijftigjarig bestaan dezer aanzienlijke en talrijke Amsterdamsche Maatschappij is gisteren, den 12 dezer, overeenkomstig het vastgestelde en aan de leden toegezonden programma, op eene zoo waardige als indrukmakende wijze, aangevangen.

Ten $6\frac{1}{2}$ ure kwamen de leden bijeen op de groote koffijzaal der eerste verdieping van het ruim en fraai Maatschappelijk gebouw, die nu was ingerigt tot gehoorzaal, en daartoe met draperiën van Nederlandsche vlaggen, boven en tusschen welke het stadswapen, met deszelfs keizerlijke kroon, zich van afstand tot afstand vertoonde, smaakvol was gedecoreerd. Aan de straatzijde prijkte de zaal met een sierlijk, bij het binnenkomen der leden reeds bezet, orkest, vóór welks midden eene verhevene plaats voor den feestredenaar was aangebragt.

Omstreeks 7 ure verschenen de heeren bestuurderen, den redenaar en een aantal genoodigden uit verschillende aanzienlijke collegiën binnenleidende, en dadelijk daarop werd de plegtigheid geopend door de uitvoering der feest-ouverture van den heer van Bree.

Het Honoraire lid Mr. D. J. van Lennep droeg vervolgens eene rede voor, waarin het ontstaan, de geschiedenis, de bestemming en het wezen der maatschappij met de meest mogelijke kieschheid, volledigheid, sierlijkheid en nadruk werden behandeld. Wij zouden het eene vermetelheid achten van deze uitmuntende redevoering eene schets te willen geven. Bovendien zou zij overbodig zijn voor de leden van het genootschap, die de feestviering hebben bijgewoond, en, als onvolledig, welligt ook onnaauwkeurig overzigt, weinig of geen belang hebben voor diegenen onzer lezers, welke niet tot deze maatschappij behooren. Wij bepalen ons derhalve tot de vermelding, dat het voorgedragene, gelijk dit trouwens niet anders konde verwacht worden, schitterde van waarheid en eenvoudigheid, die treffende kenteekens en bestanddeelen van hetgeen waarachtig schoon is. Nog lang zullen de leden van *Doctrina et Amicitia* zich verlustigen in de herinnering aan het schilderachtige tafereel, door den geleerden en dichterlijken spreker van hunne dagelijksche, vriendschappelijke zamenkomsten gemaald, en van de gezellige genoegens, welke men, door een' zoodanigen omgang in bepaalde vriendenkringen, boven de volken der oudheid vooruit heeft. Nog lang zal menigeen met genoegen de fiksche trekken herdenken, in welke de belangrijkheid dezer maatschappij voor de wetenschappen, en haren invloed op de aanmoediging van derzelver beoefenaren werden geschetst; maar boven alles blijvend zal ongetwijfeld de indruk zijn van dat gedeelte der rede, in hetwelk de geleerde Spreker deed opmerken, dat de maatschappij, die in 1788 haar ontstaan te danken had aan het vroeger ontbonden genootschap: de VADERLANDSCHE SOCIETEIT, met betrekking tot Vaderlandschen zin, zich haren oorsprong, door krachtdadige belangstelling in, en medewerking tot bevordering van de belangen des Vaderlands, nog heden zoo volkomen waardig betoonde. In verband met deze verheffende beschouwing, wendde zich de Redenaar, met zigtbare aandoening, tot den heer 't Hoen, den eenigst overgebleven der leden, door welke de oprigting van *Doctrina et Amicitia* in 1788 is tot stand gekomen, en wenschte hem met dat voorregt in hartelijke en treffende woorden geluk. Na vervolgens nog met nadruk te hebben aangewezen, in hoe naauw verband deze maatschappij staat met Nederland en met Amsterdam in het bijzonder, besloot de geleerde en, ook met betrekking tot uiterlijke welsprekendheid, voortreffelijke Redenaar zijne voordragt, onder dankbaar opzien tot den Allerhoogste, met eene uitboezeming van de vurigste wenschen voor het verder bestaan dezer belangrijke maatschappij en voor haren duurzamen bloei.

Met ons wenschen ongetwijfeld allen, die deze echt Vaderlandsche redevoering hebben hooren uitspreken, dat zij, in het belang der geschiedenis en der letteren, door den druk verkrijgbaar moge worden gesteld. Vele harer schoonste plaatsen zijn van algemeen belang. Zoo, bijv., is bijzonder treffend en van algemeen belang de vergelijking, welke zij bevat, tusschen de tijdvakken van 1813 en 1838, met betrekking tot welvaart en vrijheid; (*) eene vergelijking, die op vele plaatsen nut kan stichten.

Zoodra de Redenaar, bekroond met luide en langdurige blijken van toejuiching, het spreekgestoelte verlaten had, hief het orkest de feestouverture aan van den heer Bertelman, waarmede deze plegtigheid werd besloten. Maar de opgewekte Vaderlandsche zin deed, na het einde der uitvoering van dit uitmuntende muzijkstuk, nog ééne behoefte gevoelen, die dadelijk begrepen en even spoedig bevredigd werd. Toen klonken de verheffende toonen van het volksgezang, de geheele vergadering van omstreeks vijf honderd leden, meestal hoofden van de gegoedste familiën en aanzienlijkste handelhuizen dezer stad, rees op, en geheel het orkest volgde dat voorbeeld. Die uitvoering der volksliederen, door eene vergadering als deze gewenscht, en staande en met stillen eerbied bijgewoond; deze soort van nationale eeredienst had iets aandoenlijks en heiligs, hetwelk ligter is te gevoelen dan te beschrijven, maar op zich zelven reeds een voldoende waarborg zijn zoude, dat de herinnering aan dezen avond niet gemakkelijk zal worden uitgewischt.

(*) De toenmalige redenaar, bij gelegenheid van het 25 jarige eeuwgetijde der Maatschappij, de heer Rauenhof, bezong den lof der vrouwen. De scherp toeziende policie dier treurige dagen, in welke beide de geest en de tong gekluisterd waren, heeft blijkbaar invloed gehad op de keuze van zulk een onderwerp voor zulk eene gelegenheid.

PRIJZEN DER PERCEELEN,

Geveild op Maandag 12 *November* 1838, *in het Heeren-Logement te* Amsterdam.

N. 1. Eene Scheepstimmerwerf, genaamd *de Hoop*, met Huizing, Pakhuis en Loodsen, Winkelhuis, met Bovenwoningen, alsmede acht Woonhuizen, op de Hoogte van den Kadijk en het Ooster Dok, nabij de groote Entrepôt Doksluis, N. 283, 284 en 285. *f* 8,100. — *f* 4,500. G. J. Evers.

N. 2. Een Huis, c. a., op de Oosterburgergracht, vorrbij de Achterstraat, N. 1222. *f* 1,600. G. J. Roland Holst.

N. 3. Een Huis, c. a., op de Prinsengracht, O. Z., tegenover de Passeerdergracht, N. 6259. *f* 1,700. — *f* 100. C. H. A. Rappard.

N. 4. Een Huis, c. a., op de Prinsengracht, bij het Molenpad, in den Kalkvaardersgang, Z. Z., N. 6253. *f* 1,000. B. Brugman.

N. 5. Een Huis, c. a., op de Lindengracht, N. Z., bij de derde Brug, N. 183. *f* 1,075. — *f* 4. J. van Duuren.

N. 6. Een Huis, c. a., op de Prinsengracht, tusschen de Runstraat en het Molenpad, N. 6267. *f* 1,600. — *f* 50. J. H. Geselschap.

N. 7. Een Winkelhuis, c. a., op den Heiligen Weg, tusschen de Hand- en Voetboogstraten, N. 4143. *f* 4,525. — *f* 600. J. B. van Scherpenzeel.

N. 8. De helft van een stuk Grond, in de gemeente *Nieuwer-Amstel*, aan de overzijde van den Overtoomschen Weg, in Wijk 8, behoord heb-

bende tot den grond van de gesloopte Buitenplaats, genaamd geweest *Saxenburg*. *f* 36. — *f* 40. F. C. Gödzen.

N. 9. Eene Siroopmakerij, op de Baangracht, tusschen de Elandsgracht en Elandstraat, in den Steenhouwersgang, N. 659. *f* 700. Opgeh.

Advertentiën.

(1758) **Stoomboot-Maatschappij**

VOOR NEDER- EN MIDDEN-RIJN.

gevestigd te *DUSSELDORP*.

Uit hoofde van het gevorderde Saizoen, is de Afvaart der Booten voor de maand November provisioneel bepaald, als volgt:

AFVAART.

Van Mainz,	Zond., Maand., Woensd. en Vrijd.,	's morgens	ten 6	Ure.
» Coblenz,	» » » »	»	» 11	»
» Keulen,	» » » »	's middags	» 4½	»
» Dusseldorp,	Maandags en Donderdags,	's morgens	» 7	»
» Nijmegen,	Dingsdags en Vrijdags,	»	» 6½	»

OPVAART.

Van Rotterdam . .	Woensdags en Zaturdags,	's morgens	ten 6½	Ure.
» Nijmegen,	» »	's middags	» 4½	»
» Emmerik,	Donderdags en Zondags,	's morgens	» 7	»
» Dusseldorp.	Zond., Dingsd., Dond. en Vrijd.,	's avonds	» 11	»
» Keulen,	Maand., Woensd., Vrijd. en Zaturd.,	's morgens	» 7½	»
» Coblenz,	Dingsd., Dond., Zaturd. en Zond.,	»	» 6½	»

(1759) C. SMIT, J. F. SCHUTTE, H. C. SMIT, Czn. en T. SOWDEN REINHOLD, Makelaars, zullen op Maandag 19 November 1838, des avonds ten 5 ure, in het voormalige *O. Z. Heeren-Logement*, door den Notaris B. TIDEMAN, Verkoopen: Een extra Kapitaal en binnen weinige jaren geheel vertimmerd KOOPMANSHUIS en ERVE, met *Hardsteenen Onderpui*, waarbij apart verhuurde PAKKELDER, van ouds genaamd: *Het gekroonde Lam*, op den Nieuwendijk, tusschen de Oudebrug- en Karnemelkstegen, N°. 1732; breeder bij Biljetten omschreven. De Bewijzen van Eigendom en de Veil-conditiën zijn vier dagen bevorens te zien bij bovengemelden Notaris, op de Heerengracht bij de Huidenstraat.

(1760) **Groot Magazijn**

van Forte Piano's, Guitaren, enz.

Door ontvangen bezendingen van alle soorten van FORTE-PIANO'S, uit de gerenommeerste Buitenlandsche Fabrijken, mijn beroemd MAGAZIJN best geassorteerd zijnde, zoo neem ik de vrijheid mij in de Gunst van het geëerd Publiek aan te bevelen, onder verzekering eener solide behandeling. Neem oude PIANO'S in ruil, en recommandeer mij tot het Stemmen en repareren van INSTRUMENTEN. J. I. BULL, *Koningsplein*, N°. 15.

(1761) **D. MARCHAND,**

***Marchand Tailleur*, Kalverstraat N°. 194.**

Heeft de eer aan zijne Begunstigers en het Publiek te berigten, dat hij voor het aanstaande Wintersaizoen ontvangen heeft een fraai Assortiment

BUXIN UNI ET SATINÉ.
GILETS DE BAL UNIS ET SATINÉS.
GILETS DE POIL DE CHÈVRE.
POLEMYTES ET GRAINS POUR MANTEAUX.
ALPAGA ET CASTORINES.
COLS DE PARIS EN SATIN BROCHÉ ET UNI.
GILETS DE VELOURS ET VELOURS EPINGLÉ.
DUFFELS.

Groot Assortiment ROBES DE CHAMBRE, en Soie et en Cotonnade.

Een Assortiment LAKENS uit de voornaamste Fabrijken van *Verviers* en *Sédan*.

Zijn MAGAZIJN is steeds voorzien van Gemaakte KLEEDEREN, die in Qualiteit en Smaak niets te wenschen over laten.

(1762) EMANUEL BECK, *Oude Turfmarkt*, N°. 3, brengt hiermede ter kennis van zijne geëerde Begunstigers, dat van heden af aan bij hem verkrijgbaar zijn, tegen kontante betaling, zonder korting, de volgende volmaakt zuivere en extra lekkere WIJNEN en LIKEUREN. Lands- en Stads-Imposten, als ook de Flesschen, zijn in de prijzen begrepen.

	bij het Anker.	*bij de Flesch.*
Medoc, geel lak.	*f* 20	*f* 0.50
» zwart lak.	» 24	» 0.60
» rood lak.	» 28	» 0.70
St. Estèphe.	» 32	» 0.80
St. Julien, Ludon Médoc.	» 36	» 0.90
Brane Mouton, Lynch Pauillac.	» 40	» 1.—
Pommiers Agassac, Villeneuve Cantemerle.	» 44	» 1.10
Lemoine Ludon, d'Uranteau chateau des 3 moulins.	» 48	» 1.20
Hermitage, Côte rotie.	» 52	» 1.30
Cornas.	» 36	» 0.90
Beaune.	» 48	» 1.20
Pomard.	» 68	» 1.70
Volnay.	» 72	» 1.80
Nuits.	» 84	» 2.10
Chambertin.	» 100	» 2.50
Witte Wijn A.	» 20	» 0.50
» » B.	» 30	» 0.75
Witte graves.	» 32	» 0.80
» Bergerac.	» 40	» 1.—
Muscaat Frontignan.	» 50	» 1.25
Champagne Mousseux 1e. qté. Goudronné	» —	» 1.60
Dito 1834 blanc & rosé à Capsule.	» —	» 2.—
Port à Port.	» —	» 1.50
Tenerif.	» 36	» 0.90
Madera A.	» 40	» 1.—
» B.	» 50	» 1.25
» Sec.	» 60	» 1.50
Spaansche Wijn.	» 60	» 1.50
Malaga 1e. qté.	» 50	» 1.25
Constantia.	» 160	» 4.—
Rijn Wijn, Laubenheimer.	» 32	» 0.80
» » » 1834.	» 36	» 0.90
Niersteiner	» 40	» 1.—
Rüdesheimer.	» 50	» 1.25
Marcobrünner, Hochheimer, Liebenfrauenmilch	» 60	» 1.50
Rauenthaler Bergwijn.	» 100	» 2.50
Rüdesheimer.	» 120	» 3.—
Johannesberger	» 160	» 4.—
Steinberger Kabinet	» 240	» 6.—
Cognac Brandewijn A.	» —	» 1.—
» » B.	» —	» 1.25
» » oude C.	» —	» 1.50
Armagnac Brandewijn en Barcelona Brandewijn	» —	» 0.85
Ord. Brandewijn	» —	» 0.70
Jamaica Rum.	» —	» 1.—
Arak	» —	» 1.—
Sirop de Punch, beste qu.	» —	» 1.25
Beste Jenever.	» —	» 0.50
Extr. d'Absinthe Bovier de Neuchat. qté superieure.	» —	» 1.80
Kirschwasser.	» —	» 1.40
Maagelixer, beste qu.	» —	» 0.80
Beste Bordeaux-Azijn.	» —	» 0.40
» Provence-Olie.	» —	» 1.20

NB. de ledige flesschen worden tegen 5 Cents per stuk in betaling aangenomen.

Deze Wijnen en Likeuren, alle Verimpost zijnde, bepaalt zich derzelver verkoop alleen tot de stad *Amsterdam*.

(1763) ***Modes et Nouveautés.***

Mademoiselle HOLLANDER, (2me Vijzelstraat, N°. 26), à l'honneur de prévenir les Dames, quelle est arrivée de *Paris*, avec un bel assortiment de MODES, consistant en CHAPEAUX, BONNETS, etc.; elle se recommande à la bienveillance des Dames.

(1764) **In den Muzijkalischen Salon van den Bon Ton.**

Bevorderaar der Modes, alwaar men met de meeste bekwaamheid door TEISSIER *zelven wordt bediend.*

TEISSIER, gebreveteerd Kapper en Parfumeur van HH. KK. HH. de Prinsen en HH. KK. en KK. HH. Mevrouwen de Prinsessen, Kalverstraat N°. 160, heeft de eer het Publiek, dat hem met deszelfs welwillend vertrouwen vereert, bekend te maken, dat hij van Parijs is teruggekomen, medebrengende een zeer aanzienlijk Assortiment *der nieuwste Engelsche en Fransche Artikelen*, als: Nieuwe Kapsels voor Dames, door welke zij op de vlugste en sierlijkste wijze zullen worden getooid, terwijl hij tevens het haar op eene geheel nieuwe wijze snijdt. Nieuwe Kapsels voor Heeren, door eene nieuwe *Stoombewerking* vervaardigd; door deze bewerking weêrstaan ook de bewerkstelligde frisures aan de vochtigheid, de transpiratie en de bewegingen bij het dansen. Een hoogst belangrijk, geheel nieuw assortiment onzigtbare Toeren voor Dames, alsmede allerhande soorten van Toeren; Diaphane Kammen in alle sorteringen. Nieuwe mechanieke en alle andere soorten van Schuijers. Een uitgelezen en in verscheidenheid uitmuntend assortiment nieuwe Parfums, en allerhande soorten van Parfumeriën. Parijzer Cols, nieuwe mechanieke Cols. Lyonsche Cravatten, opregte Parijzer Handschoenen, Bretels, Engelsche Aanzet riemen, Mucilage om het haar te kleuren, Sélénite voor hetzelfde doel, Libanonsche Poeder, Eau Indienne, om dadelijk en in elke schakering het haar te verwen; Wonder der Chimie, mede hoogst nuttig en zonder eenig inconveniënt, om het haar te kleuren, zuivere Macasser-Olie, Pommade om den groei van het haar te bevorderen, Cophilophile, om het grijs worden voor te komen, alles tot zeer geringe prijzen, onder anderen Cosmétique voor 30 cents.

Heeren, die op een goed Kapsel zijn gesteld, wier hoofden zeer gevoelig zijn, en wier haar moeijelijk is op te maken, beveelt hij zijne nieuwe Paruiken en Naturelles bijzonder aan. Een aantal zijner Begunstigers kent reeds de deugdzaamheid en heerlijken vorm dier Kunstgewrochten, welke door zijn Brevet van uitvinding en volmaking nog meer worden bevestigd.

(1765) **WAARSCHUWING.**

Roche's Royal Herbal Embrocation voor de Kinkhoest.

J. ROCHE ondervonden hebbende, dat door een daartoe geheel onbevoegd persoon, in Amsterdam een vervalscht namaaksel van zijn beroemd Geneesmiddel wordt gemaakt en verkocht, geeft door deze kennis aan alle daarbij belanghebbenden, dat het echte, door hem vervaardigde Geneesmiddel, in Amsterdam slechts verkrijgbaar is, bij de Heeren JACKSON EN C°.

Ten einde het Publiek zich des te beter van de echtheid des Geneesmiddels zou kunnen overtuigen, verzoekt hij, dat men oplette, of elk der omslagen van zijne handteekening is voorzien; terwijl om den hals van elke flesch, rondom het Engelsche zegel, de naam en het adres van zijnen agent EVAN EDWARDS, 67, *St. Pauls Church-Yard, London*, zal geplaatst zijn.

(1766) Bij den Boekverkooper JOHANNES MÜLLER, in de Kalverstraat bij den Dam, N°. 9, is verschenen en verzonden:

WETBOEK

VAN

STRAFVORDERING,

naar deszelfs beginselen ontwikkeld, en in verband gebragt met de algemeene Regtsgeleerdheid, met een

BIJVOEGSEL,

BEVATTENDE:

FORMULIEREN EN VOORBEELDEN

der Ambtsverrigtingen van Regters-Commissarissen, Officieren van Justitie, Griffiers, Hulpofficieren, enz.

DOOR Jhr. Mr J. DE BOSCH KEMPER,

Substitut-Officier van Justitie bij de Criminele Regtbank in Holland.

Eerste en Derde Deel, Tweede Stuk *f* 6.45.

(1767) Op WOENSDAG en DONDERDAG 21 en 22 *Nov.* Zullen NAYLER en C°. eene buitengewoon fraaije Verzameling BOEKEN, PLAATWERKEN, ANNUALS voor 1839, LIEFHEBBERIJEN, enz., Veilen, in N°. 5, bezijden het Paleis.

NB. *Boeken* en *andere Artikelen*, voor de volgende Veiling, kunnen, tot den 28 *November*, ingezonden worden.

Schouwburgen, Concerten

EN PUBLIEKE VERMAKELIJKHEDEN.

STADS SCHOUWBURG

Woensdag 14 November 1838: DE VERZOENING, OF DE BROEDERTWIST, Tooneelspel in vijf bedrijven, naar het Hoogduitsch van *A. von Kotzebue*. Gevolgd door: FROSINE, OF DE LAATST AANGEKOMENE, Blijspel met Zang, in één Bedrijf, waarin door Mevr. *Naret Koning*, in de rol van Frosine, vier onderscheidene karakters worden voorgesteld.

Ten Zes ure op het Tooneel.

Verwacht op Zaturdag den 17 November 1838: HET VRIJSCHOT, OF DE ZWARTE JAGER, Zangspel in drie bedrijven, naar het Hoogduitsch van *F. Kind*, door den Heer *J. F. Majofski*, Muzijk van *C. M. von Weber*, waarin de Heer *S. Cronau*, tenor-zanger aan het Hof-Tooneel te Karlsruhe, de rol van Max zal vervullen.

THEATRE FRANCAIS.

Sous la direction de Monsieur BAUDOT.

N°. 25 de l'Abonnement.

JEUDI 15 Novembre 1838. LES ENFANS D'ÉDOUARD, Tragédie en 3 Actes, par M. *Casimir Delavigne*. Suivie de: SANS NOM, Vaudeville en 1 Acte, par MM. *Théaulon* et *Viéville*.

On commencera à 6½ heures précises.

Au premier Jour: l'arrivée et répresentations de Mr. *Montrose*, premier Comique et Sociétaire du Théâtre Français.

DEUTSCHES THEATER. *In der Amstelstrasse.*

13te Vorstellung im Abonnement.

Mittwoch 14 November 1838. DAS NACHTLAGER IN GRANADA, Grosse Oper in 2 Aufzügen, Musik von *Conradin Kreutzer*. Hierauf (zum ersten Male): DER REISENDE STUDENT. Posse mit Gesange, in 2 Acten, Musik von verschiedenen Componisten. *Anfang um 7 Uhr.*

Text-Bücher dieser Oper sind bey den Buchhändlern A. H. Brouwer, N. Z. Voorburgwal, N°. 165, und J. D. Gertner, Muiderplein, N°. 53, wie auch an der Theater-Casse á 30 Ct. zu haben.

SCHOUWBURG

LEERZAAM VERMAAK.

In de Elandsstraat, voorbij den *Franschen Tuin*.

Onder Directie van M. SAQUI.

Eene Tweede Voorstelling in Abonnement.

Op Donderdag 15 Nov. 1838. VICTORIJN OF HET WEESKIND EN DE MOORDENAAR, Tooneelspel in drie Bedrijven, naar het Hoogduitsch door *M. G. Engelman*. Na hetzelve: DE BLOEDZUIGERS OF DE MINNEHANDEL IN DE APOTHEEK, Blijspel met Zang, in één Bedrijf, door den heer *A. Ruysch*. *Aanvang ten 7 Ure.*

GRAND SALON.

Théâtre des Variétés.

Buitengewone Voorstelling.

Woensdag den 14 November 1838: DE VERHINDERDE DANSPARTIJ, Blijspel met Zang in één Bedrijf. Na hetzelve: DE INTRIGUE AAN HET VENSTER, Blijspel met Zang in één Bedrijf. Tusschenbeiden: Brillante Variatiën op een Thema, uit de Opera: *Le Cheval de Bronze*, op het Hout- en Stroo-Instrument, voorgedragen door den Heer *Grünwald*. Na hetzelve: GROOT POTPOURRI, op evengenoemd Instrument, van *J. Gusikow*, mede uitgevoerd door den Heer *Grünwald*. Zullende deze Voorstelling afgewisseld worden door: NIEUWE HERCULISCHE EN GYMNASTIEKE KUNSTVERRIGTINGEN, door de Familie *Etienne* en den Heer *Alexandre*.

Wegens buitengewone kosten, is de Entrée op 75 Cents bepaald, welke, als naar gewoonte, in vertering zal worden aangenomen.

Aanvang ten 7½ Ure.

CONCERT.

J. J. F. DE BOER heeft de eer te berigten, dat haar CONCERT op Vrijdag den 16 November 1838, in den *Franschen Schouwburg*, zal plaats hebben.

(Zie het Programma in nommer 309 van den *Avondbode*.)

GROOTE

Soirées Parisiennes,

VOLGENS DE METHODE VAN

den Heer LE COMTE, te *Parijs*.

Aangemoedigd door het welwillend onthaal, dat hem altoos hier te lande te beurt mogt vallen, en de onderscheiding, waarmede hij zich alom steeds vereerd heeft gezien, heeft de ondergeteekende *de Linsky*, als eenige uitvinder van de door hem gecreëerde brillante *Soirées Parisiennes*, waarin alles geheel nieuw en niets van iemand anders hoegenaamd geïmiteerd is, vóór zijn vertrek naar Parijs, alwaar hij een engagement heeft aangegaan, besloten, te voldoen aan de veelvuldige eervolle uitnoodigingen, door in de voornaamste steden hier te lande, en wel aanvankelijk in de aanstaande week te *Leyden*, met zijn geheel nieuw schitterend Kabinet, waarin zoowel de geheel nieuw door hem uitgevonden mechaniek, als de decoratiën, vervaardigd door den beroemden heer *Visser*, decoratie-schilder van de voornaamste Théâters van Parijs, en kunstgenoot van de heeren *Philatre* en *Cambon*, niets te wenschen zullen overlaten, eenige voorstellingen te geven, waardoor hij zich vleijen durft, zijnen alouden roem op nieuw te vestigen, als stellig kunnende verzekeren, dat nog nimmer iets van dien aard gezien is, en ook nimmer weder te zien zal zijn, zullende alles door de aanplakbiljetten en annonces nader omschreven, en de dagen bepaald worden. DE LINSKY.

GROOT FRASCATI.

Vrijdag den 16 November 1838. SOIRÉE MUSICALE, uit te voeren door de gezamenlijke Leden van het Corps Muzijk der Afdeeling Kurassiers N°. 9, onder directie van den Kapelmeester *Schmidt*. Het Programma zal nader bekend gemaakt worden.

Ingezonden Stukken.

AMSTERDAM 10 November 1838.

AAN DE REDACTIE VAN DEN AVONDBODE.

Een algemeen geacht huisvader schreef mij dezer dagen het volgende: «Gij moest nog eens een krachtig artikel tegen het ontgroenen, op onze Vaderlandsche universiteiten, schrijven en in den *Avondbode* laten plaatsen. Heden lees ik daarover een artikel in het *Handelsblad*, dat krachtiger kon zijn. Ik beef voor den naderenden tijd, waarop mijn zoon naar de Academie zal gaan. 't Is thans een gepast oogenblik, om zich tegen dat schandaal te verheffen. Het gaat tegenwoordig in Leiden onstuimig toe.»

Ik plaats de bovenstaande regels, als gepaste aan- en inleiding, aan het hoofd van dezen brief, mijne heeren! om u en uwe lezers te doen zien, dat ik geenszins ongeroepen de pen opvat, en tevens te doen blijken, hoe de briefschrijver, en gewis alle weldenkenden in den Lande nevens hem, over de schandelijke tooneelen aan onze academiën gevoelen en oordeelen.

En toch vindt men — en wel anders zeer bezadigde menschen — die den staat van zoogenaamd *groen* zijn, met den aankleve van dien, in bescherming nemen. Men zegt: «De knaap, die, van de Latijnsche school, op eene academie komt, heeft doorgaans zulk eene overdrevene en ijdele verbeelding van zijn' persoon en zijne bekwaamheden, dat het goed en nuttig is, wanneer hij in een' toestand van vernedering en onderdanigheid wordt gehouden.» Dan, hoe fraai deze redenering ook klinke, zoo vermeen ik dezelve als ongegrond te moeten beschouwen. Dat een hoogleeraar, b. v., een' waanwijzen en hooggevoelenden Latijnschen schooljongen, bij zijne komst aan de academie, op zijne plaats zette, en hem gevoelen doe, dat hij daar pas komt kijken, kan goed en nuttig zijn; omdat men van een' verstandigen hoogleeraar kan en mag wachten, dat hij daarbij met wijsheid, menschkunde en voorzigtigheid zal te werk gaan. Maar kan men dit van studenten wachten, die zelve nog zoo veel te doen en te leeren vinden, en bij wien het, in allen gevalle, aan ondervinding ontbreekt?

Er is meer. De hoogleeraar zal alléén met bescheiden woorden het ijdel en hoogmoedig manneke doen gevoelen, hoe luttel hij te beteekenen heeft — maar die bescheidenheid is geheel vreemd aan de kleingeestige, kinderachtige en schandelijke mishandelingen, die de groen moet ondergaan, en ondergaat, dikwerf van hen, die slechts eenige maanden vroeger aan gelijksoortige baldadigheden ter prooi stonden, maar nu, ten gevolge van eene bacchanalische ontgroenpartij, daarvan werden vrijgesteld.

«Maar zacht!» roept men mij toe; «er bestaat een studenten-senaat, waarbij de groen zich over mishandeling kan beklagen; daarenboven kan de groen bescherming vinden, bij een' of ander oud student.» O hoe fraai klinkt dat alles! Maar, door dat beklag en door dat inroepen van bescherming, haalt de groen, blijkens de treurige ondervinding, zich, in de gevolgen, nog grootere ongeregeldheden, en niet zelden de verregaandste mishandelingen op den hals. En waar is hij, die klagen durft, of bescherming zou vragen?

De des bevoegde autoriteit kent de kwaal; dan men schijnt tot op dezen dag omtrent de keuze van een gepast geneesmiddel nog tot geen besluit te zijn gekomen. Het onderwerp verdient trouwens alle overweging; want het bestaande kwaad verergert al meer en meer, en het schijnt, dat de voorname hoofden, die de schandelijkheden op onze academiën leiden en besturen, in den waan verkeeren, dat men hen — om het eens plat weg te zeggen: «niet aan durft.» Die heeren zouden zich wel eens kunnen bedriegen! Immers, de kruik gaat zoo lang te water, tot dezelve eindelijk zinkt of breekt, en de razernij zou wel eens zóó hoog kunnen loopen, dat de bevoegde magt tusschenbeiden zou moeten komen, in een land van goede justitie, en waar de persoonlijke veiligheid door de wetten gewaarborgd wordt.

Tot deze hoogte kan het zeer wel komen, mijne heeren! Immers indien er aan die schandelijkheden, ons Volk, ons Land en onze eeuw onwaardig, geen grenspaal gesteld werd! Mijn vriend wenschte iets *krachtigers* te hebben, dan de argumenten in het *Handelsblad* aangevoerd; en, toevalligerwijze ben ik (gelukkig of ongelukkig, al naar men de zaak verkiest op te vatten) in de gelegenheid, iets bij te brengen, uit mijne ondervinding genomen, en dat ik (mogt het ter waarschuwing strekken, daar, waar zulks behoort!) hier openlijk wil mededeelen:

Ik heb een' vriend, een' bedaard, maar onverschrokken man, die zulks, meer dan eens, niet met woorden, maar door daden heeft getoond. De tijd naakt van lieverlede, dat de zoon van dezen vriend, een kloek jong mensch — wel wat minder bedaard, maar even onverschrokken als zijn vader — eene onzer academiën zal gaan bezoeken. De vader, in zijne jeugd, ook student, wil niet, dat zijn zoon zich iets laags of schandelijks zal laten welgevallen, en de zoon is hiertoe even ongezind. Maar wat zal het nu zijn, indien de academische moedwil van toekomstige Geestelijken, Doctoren of Advocaten, den jongeling tot iets laags zal willen dwingen, tot iets schandelijks, of wel Godslasterlijks (want ook dát is, helaas! aan de Hoogescholen niets vreemds) zal pogen te noodzaken? Het antwoord des vaders is gereed: «elk, die mijnen zoon mishandelt, betale hij met de zelfde munt.» — Ik geloof, dat de zoon overeenkomstig de taal des vaders zou kunnen handelen. Hij zal daarbij het regt van lijfsverwering uitoefenen, tegen den onverlaat, die hem — niet van *geld* of *goed* — maar van den grootsten schat, zijne *waarde als mensch*, poogt te berooven!

Op deze wijze kunnen de academische schandalen eindelijk zóó hoog loopen, dat bloedstorting en manslag daarvan de noodlottige gevolgen worden.

Mag de vriend der menschheid — de vriend der studerende jeugd (mits zij aan dien naam beantwoorde, en geene andere benamingen haar schandvlekken en onteeren!) niet vurig wenschen, dat zulke noodlottige uitersten, zoo mogelijk, worden *voorgekomen?* En is het niet edeler en grooter misdaden te *verhinderen*, dan te *straffen*.

Naar mijn nedrig oordeel, mijne heeren! is het aangevoerde argument *niet van kracht ontbloot*, en ik wil hetzelve daarom, door verdere uitweidingen, niet verzwakken! De *Avondbode* drage en brenge het verder — inzonderheid dáár, waar het eenig wezenlijk nut stichten kan!

Uw bestendige Lezer.

T. L. v. T.

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITSUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR.

GEDRUKT BIJ A. ZWEESAARDT.